

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.—
pol leta 14.—
četrt leta 7.—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izaja vsak dan zvečer iztiskani nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parit in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpostavitve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hoji ponj:

celo leto naprej K 26-40 | četrt leta 6-60
pol leta 13-20 | na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Peti in šesti dan italijanske ofenzive.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 16. maja. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:VZHODNO IN JUGOVZHODNO
BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Peti dan nove bitke ob Soči je bil poln enako silnih bojov, kakor prejšnji dan. Sovražnik je peljal z veliko žilavostjo svoje mase zopet v napad. Na tisoče Italijanov so žrtvovali. Naše orožje je zopet dobojevalo boj s popolnim uspehom.

Med Avčami in Kanalom se je posrečilo sovražniku na ozkem odseku dospeti na levi breg Soče. Preprečili smo, da se ni razširil. Več močnih italijanskih navalov je valjalo zopet višinam pri Plaveh in pri Zagori. Na Kuku se je mogel sovražnik začasno ustaliti. V ljutem boju moža proti možu smo ga pognali zopet ven. Enako brezuspešno so potekali za Italijane vsi izgub polni poskusi, polastiti se Svete Gore in Sv. Gabrijele ter omajati naše črte vzhodno in jugovzhodno od Gorice. V okolici Fajtjega hriba je sovražnik dopoldne iznova brezuspešno napadal. Do obnovitve tega sunka ni prišlo, ker je naša artiljerija, s smotreno pomočjo letalcev, držala s svojim ognjem italijanske napadalne kolone v njihovih jarkih. Ponoči je boj popustil, v jutranjih urah pa je topovski ogenj zopet oživel. Število od naših čet vjetih je naraslo na 2000 mož. Med temi je kakih 50 častnikov. Dve italijanski letali tipa Nieuport sta ostali našim bojnim letalcem kot žrtvi.

Na Tirolskem je stopila med dotino Adize in dolino Sugana sovražna artiljerija močno v akcijo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 17. maja. (Kor. urad.)

Uradno se razglša:

VZHODNO IN JUGO - VZHODNO
BOJIŠČE.

Nelzpremenjeno.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Boji ob Soči so se včeraj po razmeroma mirni noči iznova silno razvneli. Glavni sunek italijanskih napadalnih mas, ki so dobivale neprestano ojačenja, je bil naperjen proti višinski skupini vzhodno od ozke doline med Plavi in Solkanom in proti našim pozicijam pred vrati Gorice. Na severnem delu tega odseka se vrši na Kuku, jugo - vzhodno od Plavi, dan in noč izredno ljut boj. Branitelji in napadalec menjavata uro za uro svoje vloge. Na novo v boj postavljene rezerve gonijo nasprotnika vedno iznova v nove izgub polne napade. Bolj proti jugu, v prostoru gore Sv. Gabrijele, so morali sovražni polki, ki so opetovano brezuspešno napadali naše pozicije, že popoldne prenehati z napadi. Nič manj uspešno za nas niso potekali boji ob cestah iz Gorice proti vzhodu. Tudi v tej pokrajini se je skoro ves dan vršil boj za posest naše prve črte. Zvečer smo svoje jarke, izvemši nekaj malih strelskih gnezdi, temeljito očistili. Zlasti je omeniti dunajske črnovojniške čete, ki so brigadi Emiliji v rezkem pogumnem protinapadu, ki je prinesel popolen uspeh, odvzele 400 mož.

Na Kraški planoti je bila sovražna pehota v sled izbornega učinkovanja naših topov, obsojena v brezdelnost.

Na tirolski fronti so Italijani južno od doline Sugana močno streljali z artiljerijo težkega kalibra.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 16. maja. (Kor. urad.) Iz vojnoporočevalskega stana:

Novi dan desete soške bitke ni nič zaostal za prejšnjimi glede sile in ljutosti bojov. Zopet so potisnili Italijani gosto uvrščene mase proti našim pozicijam in čeprav so bili vse svoje napore infanteristično in artiljeristično stopnjevali, vendar niso mogli preprečiti, da se je končal tudi peti dan sedaj divjajoče soške bitke s polnim uspehom avstro - ogrskega orožja.

Naša infanterija, ki je izkazala svojo nadmoč v bližinskem boju, v borenju moža proti možu, je zopet delovala občudovanja vredno. Ni se omejevala samo na to, da se je borila proti jurišajočemu sovražniku v svojih jarkih z ognjem in golim orožjem, marveč je tudi pridrla, prežeta ofenzivnega duha, iz svojih pozicij in šla za umikajočim se sovražnikom, ki je v varstvu svoje artiljerije hitel v svoje pozicije.

Kakor prejšnji dan, tako so tudi včeraj Italijani poskušali zopet na odseku med Avčami in Kanalom priti na levi breg Soče. Njihovi poskusi so se izjalovili in celo tam, kjer se jim je bilo z najtežjimi žrtvami posrečilo, da so se na prav malem frontnem odseku, na tostran soškem bregu vstali, jim je naša infanterija z rezko pomočjo onemogočila vsako nadaljnje razširjenje. Odsek Plavi - Zagora je bil tudi včeraj cilj močnih italijanskih navalov, ki so spravili posamezne skupine sovražnika na ozkih frontnih kosih na Kuku mimogrede v dele naših jarkov, iz katerih pa so bili takoj zopet ven vrženi. Istotako so se ponosili ponovni sovražniški napadi na Sveto goro in hrib Sv. Gabrijele. Na višinah vzhodno od Gorice so se razbili vsi napori ob sijajnem držanju in vzglednem skupnem delu naših čet. Nič manj nego desetkrat so navalili brezuspešno. Na kraški visoki planoti je naperil sovražnik včeraj dopoldne svoje napade zopet na Fajtji hrib. Do ponovitve ni prišlo, ker je naša artiljerija, najkrepkeje podpirana po letalcih, zopet v pozicijah zbrane mase tako zadrževala, da niso mogle zapustiti svojih jarkov. Ponoči je bilo mirnejše. Nasproti temu pa se je v jutranjih urah zopet zvišala živahnost topovskega ognja.

S kakim ofenzivnim duhom branijo naše čete soško fronto, je razvidno iz števila italijanskih vjetnikov, ki je naraslo včeraj na 2000 mož, med njimi 50 oficirjev. Kljub neugodnemu vremenu so se naši letalci tudi včeraj izkazali zopet v polni meri. Prinesli so dragocena poročila o napolnitvah sovražnih jarkov pred napadi, obmetavali so jih učinkovito z bombami in streljali nanje iz nizke višine s strojnimi puškami. V števil-

nih zračnih bojih je sovražnik izgubil dva Nieuport - aparata.

Iz vojaškega razmotrivanja, 16. maja: Tudi peti dan desete soške bitke se je končal s porazom napadalca. Posebno silni so bili njegovi juriši na odsek pri Plaveh. Lokalne pridobitve na prostoru med Avčami in Kanalom, severo - zapadno Plavi, ni mogel izgraditi, ker se je našim četam posrečilo, zapahiti nadaljnje prodiranje sovražnika. Bolj južno tja do Kostonjevice je kazal sovražnik vtujenost pod učinkom ogromnih izgub in je moral ponovi napraviti odmor, kateri je porabil za pritegnitev rezerv. Kakor kaže položaj povsodi, ni pričakovati, da bi dosegla deseta italijanska ofenziva kak pomemben uspeh.

Dunaj, 17. maja. (Kor. urad.)

Iz vojnoporočevalskega stana:

Šesti dan nove soške bitke je dal jasno spoznati prizadevanje Italijanov, da bi stisnili za vsako ceno naše pozicije na odseku Avče-Kanal, potem na odseku Plavi-Solkan in severovzhodno in vzhodno od Gorice. Na odseku Avče - Kanal niso mogli Italijani kljub vsem naporom zboljšati svojega položaja, vsako razširjenje je bilo zabranjeno. Situacija je neizpremenjena. Na drugih bojnih odsekih so dovajali vedno nove rezerve, da z nova napolnijo jurišajoče vrste, ki so bile oslabiljene po vedno ponovljenih, izgub polnih in brezuspešnih napadih, ter jih postavili proti našim pozicijam. Vsi poskusi sovražnika so se ponosili ob bravuri in žilavosti naših čet, ki so sovražnikom vsako pridobitev, katero so si priborili za malo časa z najkrevnejšimi žrtvami, zopet iztrgale v besnih protisunkih. Boj je valoval sem in tja. Kdor je bil baš napadalec, je bil zopet prisiljen v vlogo branitelja. V noč je divjal boj moža proti možu z bajonetom in ročnimi granatami, uspeh dneva pa je bil naš: pozicije na višinah, za katere se je vršilo vroče borenje, so ostale v naših rokah. Ko je italijanska infanterija omagala v mraku, je pričela njena artiljerija delovati z najtežjim ognjem na vsem odseku.

Na višinah vzhodno od Gorice se je vršil od Solkan do Vrtojbe istotako razljučen boj. Tudi tu ista slika: Na enem ali drugem mestu se posreči kakšni skupini sovražnika, da vdere v naše najsrednejše

jarke, ali takoj jo pomete ven naš protinapad. Tu so postavili v boj Italijani nekaj svojih najboljših čet, med temi brigado Emilia, kateri pa je prizadajal dunajski črnojniški bataljon, stotnik Sonnenwend, občuten poraz. Ta brigada je bila dospela z bravournim naskokom v naše najsrednejše jarke, Dunajčani pa so se znali ubraniti jih, so jih vrgli iz pozicij ven in napravili 400 vjetnikov. Tudi tukaj je šele noč naredila boju konec.

Na Kraški visoki planoti je včeraj naš izborni artiljerijski ogenj onemogočil sovražni infanteriji, pridreti iz jarkov tam, kjer je to poskusila, je bila takoj pognana nazaj.

Število vjetnikov narasča: kmalu jih bo 3000.

Od morja do Tolmina je ena sama stena ognja in dima.

Iz poročila vojnega poročevalca: Priprave za velik nov napor bojnih sil so bile tako obsežne, kakor še nikdar pred dosedanjimi bitkami. Skozi mesece in mesece se je skladala municija, utrjevala baterija za baterijo, prihajala brigada za brigado v vrsto, da bo v trenutku napada vse opremljeno tako, kakor ni bilo še nikdar. — Zjutraj dne 11. maja je pričelo besno bombardiranje. Avstro - ogrska artiljerija je pričela svoje delovanje z vso silo. Od morske fronte do tolminskega mostišča leži na pozicijah ena sama stena ognja in dima.

Med Avčami in Kanalom.

Med Avčami in Kanalom se je Italijanom posrečilo, da so prekoračili Sočo in se polastili na levem bregu ozkega odseka. Ali ta neznatni obrežni kosce ne pomeni nikake pridobitve, kajti teren se dviga z brega jako visoko in strmo, na poldrugi kilometer že za kakih 550 metrov, in oklepa črto Avče - Kanal kakor naravna utrdba. Da je ta gorski del pošteno utrjen, je umevno samo po sebi. In kdor ima višino, ima tudi nizino pod seboj. Iz tega se zrcali vsa vrednost italijanske hipne pridobitve.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

15. maja. Na fronti Julijskih alp, od Tolmina do morja, je zadobil uničujoči ogenj naše artiljerije in naših minometov na močnejše sovražne črte včeraj jutraj značaj velike ljutosti in je izzval živahen odgovor s strani šte-

Ker je Blaž uvidel, da kislih obrazov ne bo konec, če ne pokliče na mizo kake večje posode, storil je to kot uviden človek. Kakor bi prižgala moja ženica električno luč, tako so se razjasnili vsi obrazi, ko je bila na mizi naročena posoda.

Krojač Anton Kalan kot najmlajši član žejnega omizja, napolnil je kozarce, stric Blaž Bogataj pa spregovoril:

»Radi smo te zadajšč poslušali, prijatelj Gustelj, ko si nam opisaval tretjič okušeno zakonsko srečo. Prav privoščili smo ti od srca vse, kar ti je dobrega postavila na mizo tvoja ranjka Nežika ali po tvoje belouška. Pa ti tudi kar naravnost povem, da se prav nič nisimo smejali mesarju Kašmanu, ko je po tvojem odhodu dodal priklado in nekaj kvasil o debelouški —«

Pri ti besedi je glavnikar Gustelj srdito prebodel z očmi mesarja Kašmana, rekel pa nič. Stric Blaž pa tega krvavega dejanja ni opazil, temveč lepo nadaljeval:

»Seveda se je ta volovski prijatelj zopet bahal, da gleda čez tvoj plot. Morebiti ne bi bilo napačno, če bi mu ti prijatelj Gustelj, vrnil ta pogled in tudi malo pobrskal za mesarjevim plotom. Kaj ne, Gusteljček, da boš to storil. Mi bomo pa molčali in te poslušali.« (Dalje prih.)

LISTEK.

Matiček se ženi.

Luigi Calco.

Vem, prav dobro vem, kaj bi radi od mene slišali. Saj vam to berem raz vaše obraze. Vi bi radi vedeli, ali se je nadaljevala tista domača vojska, o kateri sem vam zadnjič nekaj znil in to prav po nepotrebnem. Po mojem bi bilo najpametnejše, če bi se take stvari ne nosile v svet, temveč ostale lepo doma. Da vas pa zvedavost ne bo preveč morila, vam bom pa vseeno povedal, kakšnega sprejema sem bil deležen doma.

S kratkimi besedami povedano, vojska se je zvečer nadaljevala in za me zmagoslavno končala.

Ko sem se domov prigugal, je bilo pri meni vse temno. Le v kuhinji so rožljali noži, vilice, krožniki in skledje. Boginja naše kuhinje se za moje priguganje ni prav nič zmenila. Še z dobrim večerom me ni pozdravila kot po navadi. Iz očevidne nevljudnosti te sprednje straže sem sklepal, da sem previdno ravnal, ko sem si kupil pošteno mero poguma v rojstnem kraju svojega tržaškega prijatelja.

Ker je bilo pa v stanovanju vse

temno, mislil sem, da počiva življenja mojega boljša polovica že v Morfejevem naročju. Čeprav sem bil zelo pogumen, pa nisem bil zaradi tega prav nič ljubosumen. Ker sem dober človek, sem ji to še celo privoščil.

Da ne pade ženica iz Morfejevega naročja, sezul sem svoje čevlje kar na hodniku in poskusil po nogavicah doseči svojo spalnico. Nenamazana vrata so zaškripala in že sem bil srečno v tajinstvenem svetlišču svojega triletnega zakona.

Tedaj se je pa posvetila električna luč. Imam namreč moderan stanovanje z elektriko, kopalno sobo, angleškim straniščem in visoko najemščino. Prijatelj sem konfora in napredka. Resnično vam pa povem, da bi bil tisti trenutek prav rad zatajil svoje napredno mišljenje.

Ko se je posvetila elektrika, katere pa nisem jaz našel, je bilo v moji spalnici svetlo kot po dnevi. Moja ženica je slonela ob postelji najinega sokoliča. Imela je obvezano glavo in objokane oči, s katerimi je čudno strmela v svojega zakona slabšo polovico.

Nekaj časa je vladala tista znana tišina pred bližajočo se zakonsko nevihto. To priliko sem spretno porabil, da sem gugaje se in majaje spravil raz se večji del svoje obleke.

Že sem segel po svoji spalni srajci, ko prekine moja ženica njej nenavadni molk. Potem mi je pa v tistih izbranih besedah, ki so v navadi pri zakonskih ženicah, razložila na dolgo in široko, kakšen zakonski mož sem in kakšen bi moral biti. Pridno me je častila, to moram reči.

Držeč v rokah spalno srajco, sem se dobre pol ure ali pa še več gugaj in majaj pri svoji postelji in poslušal vstrajno predavanje svoje žene. Mej tem neutrudljivim predavanjem o dolžnostih in grehah zakonskega moža se je nekaj premaknil moj ponos v mali postelji. Ta gib mojega sokoliča je za hip prekinil neizčrpno predavanje. To priliko sem brž porabil in omenil:

»Ljuba moja Marička! Tako je namreč ime tvoji ženi. Ti si bila vedno pametna ženska. Za tako so te imeli doslej vsi ljudje, za tako te imam tudi jaz. Pa se greš kot pametna ženska kregati s pijancem, tega bi ti pa ne bil prisodil.«

Te moje pogumne in bistroumne besede so mojo ženo tako presunile, da je kar obmolknila. Njen molk sem spretno izrazil, spravil s trudom na se spalno srajco in se vrgel na posteljo. Nekaj trenutkov nato sem pa že smrčal.

Če je potem še nadaljevala svoje predavanje, ne vem, ker sem smrčal.

Čal. Tako je moja ženica tisto vojsko izgubila.

Ce je bila zvečer zgovorna, tako je bila drugo jutro molčeča. Svojo ljubko glavico je imela pa še bolj obvezano. Ker je imela gotovo velike izgube v domači vojski, kupil sem ji nov klobuk. Na to so brž izginile obveze raz njeno glavo. Ko sem ji pa še nabavil blago za prav lep kostim iz angleško-loškega sukna, se je pa oživil celo njen jezik. In moja Marička je bila zopet moja stara in dobra ženica, katero mi bog ohrani do konca mojih dni čilo in zdravo kakor divji kostanj.

Kostim in klobuk sta pa imela še to dobro posledico, da sem smel zopet enkrat na revizijo — izjemoma seveda. Lahko uganete, da sem jo mahnil naravnost v rojstni kraj svojega tržaškega prijatelja.

Tako rekviram ves srečen vino in slastno kračo v tistem brlogu, ki je posebno priljubljeno zatočišče pravemu stricu mojega tržaškega prijatelja. Pri dolgi mizi je sedel na častnem mestu tudi res rudečelični Blaž Bogataj, okrog njega pa drugi naši znanci, žejni danes kakor zadnjič in žejni sleherni dan.

Držali so se vsi bolj kislo, čeprav so pili sladko vince vsi po četrinki razun strica Blaža. Ta je imel pred seboj svoj običajni polič.

vilnih sovražnih baterij vseh kalibrov. Proti poldnevno so nam omogočili drzni sunki naše infanterije na več frontnih točkah udeležiti znatne uspehe pri Plaveh, na pobočjih hriba Kuka in na višinah vzhodno Gorice in Vrtojbe. Istočasno so dosegli na severnem odseku Krasa deli naših oddelkov zasute sovražnikove jarke vzhodno Fajtega grebena in so pripeljali nekaj vjetnikov. Delovanje naše infanterije je bilo trajno ljuto ob učinkoviti pomoči artiljerije in minometov. Bori se s sovražnikom prav živahno. Zjutraj smo obstreljevali sovražne barake v okolici Čepovana. Tekom popoldneva je močna letalska skupina preletela pokrajino sovražnih črt vzhodno Gorice in je vrgla na taborišča in transporte okoli 200 bomb. Naši drzni letalci so se spustili nizdol do 500 metrov, obstreljevali sovražne čete z ognjem strojnih pušk in jih spravili v nered. Vsi aparati so se vrnili na letališča. Z drugih bojišč se poroča o sovražnih nenadnih napadih na nekatere naših izpostavljenih pozicij severo - zapadno Tolmina in na asijski visoki planoti. Vsi so se izjalovili z občutnimi izgubami za napadalce.

16. maja. Na fronti Julijskih alp je trajala krepka ofenziva, katero so naše čete pričele dne 14. maja, včeraj z odločnostjo dalje. V sled neprestanih naporov se je posrečilo naši infanteriji, katero je artiljerija stalno in močno podpirala, da se je obdržala na črti raskavih in pogozdenih višin, ki se dvigajo vzdolž vzhodnega brega Soče nad Gorico in katere je sovražnik pretvoril v močeno obrambno trdnjavo. Na levem krilu je izsilila ena naših kolon prehod čez reko med Logom in Bodrežem. Polastila se je te slednje vasi in se tam vtrdila. V središču smo zavzeli višino točko 383 severo - vzhodno Plavi, dočim je hrabra infanterijska brigada iz Florence (127. in 128. polk) in iz Avelina (231. in 232. polk) osvojila Zagoro in Zagomilo, ki sta bili gnezdi strojnih pušk, in z elanom obvladali greben hriba Kuka (točka 611) in Vodic (točka 524). Na desnem krilu so dosegle naše kolone znatne uspehe na strmih pobočjih Svete gore. Ljudi sovražni protinapadi, pripravljeni in podpirani z bombardiranjem izredne ljutosti, so se zlomili vsi ob trdnem odporu naših čet. V pokrajini vzhodno Gorice je zavzela brigada iz Mesine (93. in 94. polk) višino 174, severno Tivolija, ki je bila jako utrjena in katero je sovražnik trdovratno branil, ter je nato zavrnila ponovne protinapade. Mesto Gorica je bilo včeraj ljuto bombardirano in je na poslednjih nastala velika škoda. Na ostali fronti do morja živahne artiljerijske akcije. Na zadnje črte sovražnika so včeraj vpadle naše letalske skupine in ponoči eden naših vodljivih zrakoplovov. Kljub napadu številnih aparatov in ognju sovražne artiljerije nismo utrpeli nikake škode. Dosedaj smo napravili 3375 vjetnikov, med temi 98 oficirjev, in smo vzeli sovražniku eno gorsko baterijo, okoli 30 strojnih pušk in bogat plen orožja, municije in vojnega materijala.

»VELIKOPOTEZNA. ODLOČILNA. DOLGA ITALIJANSKA OFENZIVA.«

Italijanski listi poudarjajo v svojih poročilih s soškega bojišča težave, katere imajo Italijani premagati. Vsi pa soglašajo v tem, da gre za velikopotezno in odločilno ofenzivo. »Tribuna« pravi, da so bile italijanske srečne operacije lanskega leta samo priprave za pravo ofenzivo, ki se je pričela sedaj. »Corriere della sera« meni, da sedanje operacije morda ne bodo trajale samo malo časa in tolaži javnost, naj obdrži mirno zaupanje in ima pred očmi, da se novi boji počasi razvijajo in uspeh more biti le posledica nadaljnjih naporov. Velikosti žrtev naših vojakov mora odgovorjati moralna moč naroda. — V Italiji so pričakovali pomoč potom ruske ofenzive. »Echo de Paris« poroča iz Rima: Ker se ni pričela ruska ofenziva, je v Italiji velika pobitost, kajti napad ruskih mas na avstrijske pozicije je bila važna postavka v proračunu za italijanski uspeh. Amsterdamski »Standard« piše, da je italijansko armadno vodstvo jako ozlovoljeno, ker je v Tripolisu vezanih 40.000 italijan. vojakov, katere bi se moglo dobro porabiti v ofenzivi proti Avstro - Ogrski. Ako se Cadorni ne posreči, poraziti Avstrijo, potem bo ententa prisilila Rusijo, da napade centralne države.

Italijansko časopisje neprestano poudarja težkoč terena in silo zapornega ognja avstro-ogrsk. artiljerije na italijanske jarke in dohodne ceste; zraven tega razloga, da priprave na italijanski strani so bile tekom vse zime živahne in plodovite, ali potek ofenzivnih podjetij ne more biti hiter. Pričakovati je ob bojnih razmerah na fronti srednje rezultata samo od ofenzive, ki bi trajala dalje časa in bi se vršil vedno bolj ojačeni pritisk na sovražnika. »Giornale d'Italia« pravi, da treba premagati ovire pri Plaveh in zavzeti Kuk v končno zasedanje posesti Gorice.

Bajka o avstrijskih barbarih. — Upanje na Ameriko.

Italijansko armadno vodstvo se boji, da bi utegnulo obilo italijanskih vo-

jakov pobegniti k Avstrijcem. Zato pa je razširilo med njimi okrožnice in ukaze take - le vsebine: »Ali je mogoče, da vi vsi še ne pojmujeate, da v Avstriji umirajo lakote in da so Avstrijski barbari, ker se ne ozirajo ne na vjetnike in dezerterje, ne na mrtve in ranjene. Bolje je umreti, kakor živeti med temi psi, ki so zbesneli vsled lakote.« tako pišejo vaši nesrečni tovariši, ki so imeli to nesrečo, da so prišli Avstrijcem v roke. »Predno bi se dali vjeti, da počasi umrjete lakote, spomnite se, da je zmagala blizu, ker je sedaj tudi Amerika na naši strani in bo dala vojakov in denarja, kolikor hočemo. Prištetje milijone angleških vojakov k številu Francozov, Rusov, naših in Amerikancev in pomislite, s kakimi ogromnimi množinami moštva in topov mi skupno razpolagamo.« — Ne verjamemo, da bi italijanski vojak kaj dali na tako besedičenje, ker gotovo vedo, koliko tistih pisem vjetnikov je podtaknjenih in na fronti so gotovo redki tisti, ki bi kaj upoštevali pomoč iz Amerike. Tistih milijonov zavezniških vojakov ne bodo steli, ker so predalec, steli pa bodo svoje izgube, svoje mrtve in ranjene. To je število, ki mora sčeti italijanskega vojaka.

Bitka na zapadu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Pri neugodnih vremenskih razmerah je bilo bojno delovanje razmeroma slabotno.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Na obeh straneh Craonna in severno od Prosnesa je trajalo stopnjevano artiljerijsko delovanje brez presledka. Vzhodno od Neuville je vdrl neki bataljon iz Marke na širini 600 metrov v sovražne jarke ter držal na novo zavzeto pozicijo proti več z močnimi silami izvršenim francoskim napadom; 175 vjetih in 32 različnih pušk je ostalo v rokah hrabrih čet.

VZHODNO BOJIŠČE.

Položaj je nelzpremenjen.

Berolin, 17. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarskega.

Vsled močnega angleškega protisunka smo morali zopet opustiti rano zjutraj v vasi Roeux doseženo pridobitev. V zvezi s temi boji severno od Scarpe popoldne in popoldne nastopajoče močne angleške napade smo s težkimi izgubami za sovražnika zavrnili. Tudi jugo - zapadno od Rencourta so ostali sunki Angležev brez vsakega uspeha.

Na fronti te armadne skupine smo meseca maja do sedaj vjeli 2300 Angležev.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Pri Vauxallonu in vzhodno od Laiffauxa smo potisnili svoje črte z nenadnim napadom nekaj sto metrov naprej ter smo držali svoje uspehe proti francoskim napadom. Razen krvavih izgub je utrpel sovražnik v teh bojih 248 mož vjetih in več strojnih pušk. Tudi zapadno od Froidmont ferme (pri Brayeu) se je nam posrečilo iztrgati nasprotniku del eksponirane pozicije ter mu odvzeti pri tem vjete.

Na francoski fronti začetkom tega meseca vjeti, so se zvišali po svojem številu na 2700 mož.

V ostalem je bilo bojno delovanje v območju te armadne skupine kakor tudi na ostalih delih fronte na zapadu vsled dežja slabotno.

VZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Prvi generalni kvartirni mojster v Ludendorff.

Berolin, 17. maja. Wolffov urad poroča: Dne 16. maja ob 4. zjutraj so turinški polki v zmagovitem sunku vas in kolodvor Roeux zavzeli.

Berolin, 15. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Francoska in angleška uradna poročila govore pri sedanjih bojih vedno o »Hindenburgovi črti«, ki so jo na pomembnih točkah vpognili, na drugih, kakor pri Fresnoyu, pa prebili. Očividno so izbrali to ime za namenoma, da vzbude v narodih entente in nevtralcov vtis, da je ta črta označena z imenom nemškega feldmaršala, najmočnejša in zadnja nemška opora, za katero se vrše, kakor pri kaki trdnjavi, odločilne bitke. S tem, naj se naglaša pomen sedanjih bojev, doseženi uspehi naj se povečajo in porazi utemelje.

Temu nasproti se mora konstatirati, da »Hindenburgove črte« ni, če ne

čemo tako imenovati vseh na povelje feldmaršala Hindenburga zgrajenih sistemov pozicij, ki se raztezajo globoko v širokih pasovih druga za drugo.

IZGUBLJENI NEMŠKI ZRAKOPLOV.

Berolin, 15. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglša: Mornariški zrakoplov »L 22« pogrešamo od 14. maja sem. Glasom uradnega angleškega poročila je bil »L 22« dne 14. t. m. dopoldne od angleških pomorskih sil v Severnem morju uničen.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

14. maja popoldne. Zadnjo noč smo zavrnili sovražni sunek severo - vzhodno od Eppehyja. Severno od Ypresa smo vjeli nekaj mož. Ponoči smo v Roeuxu napredovali.

14. maja zvečer. Severno od Scarpe smo nadalje napredovali ter dopolnili zavzetje Roeuxa, pri čemer smo vjeli nekaj mož. Vsa vas Roeux, ki jo je sovražnik z največjo odločnostjo branil in ki je bila meseca aprila porušena zelo ljutih bojov, je sedaj v naših rokah. Severno od Gavrella smo potisnili svojo črto nekoliko naprej.

16. maja. Rano zjutraj je sovražnik silno obstreljeval naše pozicije v Bullecourtu ter izvršil nato dva odločna napada. Njegov poskus proti Hindenburgovi črti se je popolnoma ponesrečil. Napad na Bullecourt smo v silnem boju, v katerem so bile naše eksponirane postojanke prisiljene se nekoliko umakniti, tudi zavrnili.

Belgijsko uradno poročilo.

15. maja. Tekom noči je bilo delovanje obojestranskih artiljerij v pokrajini pri Ramscapellu in Peroyu močno. Danes je obojestransko obstreljevanje ostalo v poglavitem omejeno na pokrajino med Steenstraetom in Het Sasom.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

14. maja zvečer. Čez dan je obstreljevala nemška artiljerija, s katero se je naša artiljerija silno bojevala, fronto severno od Brayeja in Laonnois in Cernya. Precej živahni topovski boji vzhodno od Berry au Bacu in v Champagni v okolici »Visokega hriba«. Na višinah ob Mosi smo brez težave zavrnili sovražni napad na neko našo majhno postojanko v Bois des Chevaliers. Z ostale fronte ni poročati o nobenem važnem dogodku.

15. maja popoldne. Včeraj zvečer so Nemci po silnem obstreljevanju Chemin des Dames napadli naše pozicije na široki fronti v pokrajini severo - zapadno od Brayeja in Laonnois. Naš zaporni ogenj in ogenj strojnih pušk je napad ustavil, da ni mogel dospeti do naših črt razen na eni točki, kjer se je neki oddelek v nekem našem najsprednjem jarku jugo - zapadno od Filana ustalil. Sovražni nenadni napadi na naše postojanke severno od Craonna, vzhodno od višine 108 in severovzhodno od Aubierja so se ponesrečili v našem ognju. Vjeli smo več mož, med njimi enega častnika. V Woevru in Lotaringiji so vdrli naši oddelki na več točkah v nemške črte ter vjeli več sovražnikov.

15. maja zvečer. Dan je bil miren brez infanterijskega boja. Artiljerijski boj je šel na raznih odsekih naprej. Potrjuje se, da je imel sovražnik pri napadih včerajšnjega dne zelo težke izgube.

GENERAL PETAIN IMENOVAN ZA FRANCOSKEGA VRHOVNEGA POVELJNIKA.

18. maja. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Ministrski svet je v svoji današnji seji sklenil imenovati generala Petaina za vrhovnega poveljnika armadne skupine in generala Focha za šefa generalnega štaba.

Bitka v Makedoniji.

Berolin, 16. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Živahni ogenj med Prespanskim in Dojranjskim jezerom je posegel tudi na fronto ob Strumi.

Berolin, 17. maja. (Kor. urad.)

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Po večdnevni artiljerijski pripravi severno in severo - zapadno od Bitolja započeli francoski napadi so se končali s popolnim uspehom tam se borečih nemških in bolgarskih čet v bližinskem boju in v protisunkih smo sovražnika povsod z velikimi izgubami vrgli nazaj.

Prvi generalni kvartirni mojster v Ludendorff.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

15. maja. Zapadno od Bitolja slaboten artiljerijski ogenj in praske patulji. Na višini 1248 severno od Bitolja, v ravnini pri Bitolju in v loku Črne živahen ogenj topov in min. Vzhodno od Črne od časa do časa zelo silen artiljerijski ogenj. Sovraž-

ni pehotni oddelki so prodirali v smeri na Gradešnico, mi pa smo jih z ognjem vrgli nazaj. V okolici Moglene živahno artiljerijsko delovanje in slaboten ogenj pušk, strojnih pušk, min in metal bomb. Zapadno od Vardarja so poskusili Francozi po vlaharnem ognju ob 5. popoldne napad na višino Golemo, Jarebitnico in Bislkovo Kitko južno od Hume, mi pa smo jih vrgli nazaj. Zapadno od Dojranskega jezera slaboten topovski ogenj. Ob dolnji Strumi precej živahno artiljerijsko delovanje. — Romunska fronta. Mir.

Francosko uradno poročilo iz Makedonije.

14. maja. Orijentska armada. Čete Venizelistov, ki se bore v okolici Ljunnice skupaj s francoskimi četami, so vzele zapored dve napravi 1000 in 1500 metrov severno od Hazi-barija ter vjele 45 mož. Vsi sovražni protinapadi na te naprave in na pozicije, ki smo jih bili na Skrn di Legnu zavzeli ter napadi na Srbe na Dobrem polju so se popolnoma ponesrečili.

Dogodki na morju.

SUNEK NAŠIH KRIŽARK V OTRANTSKO OŽINO.

Dunaj, 17. maja. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

V noči od 14. na 15. maj je izvršil oddelek naših lahkih pomorskih bojnih sil uspešen sunek v morsko cesto Otranto ter je uničil en italijanski torpedni rušilec, 3 trgovske parnike in 20 oboroženih stražnih parnikov. Vjeli smo 72 Angležev s stražnih parnikov. Na povratku so imele naše enote celo vrsto ljutih bojov z nadmočnimi sovražnimi silami, pri čemer je imel sovražnik, obstoječ iz angleških, francoskih in italijanskih ladij, precejšnjo škodo. Na dveh sovražnih rušilcih smo opazili požare. Nastop sovražnih pomorskih čolnov in letal v boju ni imel nobenega uspeha, naši hidroplani, ki so izborno delovali, pa so zadeli po enkrat z bombami dve sovražni križarki ter so se tudi uspešno borili proti sovražnim pomorskim čolnom.

Naše enote so se vrnile polnoštevilno z malimi izgubami človeških življenj in z malimi poškodbami. V izbornem skupnem delovanju z našimi bojnimi silami je neki nemški pomorski čoln potopil neko angleško križarko s štirimi dimniki s torpednim strelom.

Brodojno poveljništvo.

USPEHI PODMORSKIH ČOLNOV.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Novi uspehi podmorskih čolnov. V Atlantskem oceanu je bilo potopljenih 5 parnikov in 4 jadralnice skupaj 20.000 tonami.

Šef admiral. štaba mornarice.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča o potopitvi 6 parnikov in ene jadralnice s 23.000 tonami. Med potopljenimi ladjami so med drugimi: Oboroženi angleški parnik »Trekieba« (3087 ton) s 4400 tonami premoga iz Cardiffa v Genova, — kapitan je bil vjet, — angleški parnik »Horsa« (2949 ton) z rudo in parnik »Lowdall« (2660 ton) s koksom iz Newcastla v Tunis, nadalje neki velik oboroženi parnik, katerega ime ni dalo dognati. Od ostalih potopljenih ladij je imel med drugim en parnik natovorjena živila in municijo, jadralnica pa koruzo in oljnat pogače. — Šef adm. štaba mornarice.

Berolin, 17. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Naši podmorski čolni so potopili v Sredozemskem morju zopet 9 parnikov in 6 jadralnic skupaj na 30.000 tonami. — Šef adm. štaba mornarice.

Ena milijarda dolarjev proti podmorskim čolnom.

Curih, 16. maja. »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Haaga: Iz Washingtona poročajo: Da se odstrani nevarnost podmorskih čolnov bo predlagala vlada kredit ene milijarde dolarjev. Nadalje bo prevzela tovarne za jeklo in železo ter premogokope, da bodo prenehali delati za privatne osebe. Imenovala se bo komisija, da določi višino odškodnin za ta prevzetja. Stavbna stroka sme delati naprej, toda le pod vladno kontrolo. Gradba ladij za vojno in trgovsko brodogradnjo ne sme biti ovirana od drugih gradb.

Ameriška domnevanja o podmorskih čolnih.

Monakovo, 16. maja. Iz Haaga poročajo: Novi ameriški mornariški izvedenec I. B. Walker je izjavil v nekem govoru, da je več kot verjetno, da bo Nemčija kmalu imela 500 podmorskih čolnov tipa »U 53« in da bo tekom 6 mesecev imela že 700, v enem letu pa 1200 podmorskih čolnov tega tipa. Kolikor bi se dalo iz teh števil sklepati,

je nemškim ladjedelnicam mogoče istočasno graditi 530 podmorskih čolnov. Prvi ameriški lovec na podmorske čolne.

Bern, 16. maja. (Kor. urad.) Lyonski listi poročajo iz New Yorka: Prva ameriški lovec na podmorske čolne je bil danes spuščen v morje.

LETALSKI BOJ PRED IZLIVOM THEMSE.

Berolin, 16. maja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Dne 15. maja dopoldne so zadela tri nemška mornariška bojna letala pod vodstvom pomorskega poročnika Christiansena pred izlivom Themse ob sovražno letalsko flotiljo, obstoječo iz enega bojnega enosedeznega letala tipa »Stopwith« in dveh pomorskih letal. Po kratkem silnem boju v zraku so bila vsa tri sovražna letala zbita. Enosedezno letalo je padlo navpično ter se razbilo, ko je zadelo na vodo. Obe ostali letali sta bili težko poškodovani prisiljeni, da sta pristali. Eno naših letal je moral vsled nekaterih poškodb pristati na vodi. Poročnik Christiansen je letalce vzel na svoje letalo. Razen enega poškodovanega letala so pristala naša letala v dobrem stanju v svojih flandrijskih oporiščih. Naše poškodovano letalo in obe sovražni pomorski letali so naše torpedovke spravile ter vjele francoske letalce, enega častnika in dva podčastnika.

Šef admiral. štaba mornarice.

Z ostalih bojišč.

TURŠKO URADNO POROČILO.

15. maja. Fronta v Iraku. Naknadno se je konstatiralo, da sta v bojih pri Istabulaku južno od San Marre, v katerih so imeli Angleži težke izgube, padla tudi dva generala. — Sirija. Trije hidroplani so vrgli na neutrjeno mesto Bajrut pet bomb, ki niso napravile nobene škode. — Z ostalih front ni poročati posebnih dogodkov.

16. maja. Fronta ob Dijali. Poskus angleške konjenice in oklopnih avtomobilov prodrati, se je ponesrečil v našem artiljerijskem ognju. — Perzijska fronta. Rusi, ki so od 11. maja sem brezuspešno napadali, so se umaknili vzhodni smeri. — Kavkaška fronta. V centru smo zasedli nekaj vasi, ki jih je bil sovražnik opustil.

RUSKO URADNO POROČILO.

14. maja. Zapadna in romunska fronta. Navadni ogenj pušk, izvidno in letalsko delovanje. — V Mezopotamiji so se naši oddelki pod pritiskom nadmočnih turških sil umaknili na levi breg Dijale.

Razne vojne vesti.

Brambna dolžnost na Angleškem.

»Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdam: Lloyd George je izjavil v poslanski zbornici, da bodo vlade prisiljene po končani vojni stalno vojsko na podlagi splošne brambne dolžnosti pridržati.

Angleži in nevtralc.

Berolin, 16. maja. »Vossische Ztg.« poroča iz Haaga: Nemško poslanstvo v Haagu poroča: Cesarske mornariške oblasti imajo vzroka domnevati, da so se 15. t. m. razne angleške rdece - belo pobarvane ladje pridružile nizozemskim ladjam, da tako izpostavijo te napadom podmorskih čolnov. Upati je, da nizozemske ladje vsled tega niso prišle v nevarnost.

Angleško - nizozemski incident.

Rotterdam, 15. maja. Reuter trdi uradno, da angleška vlada zanika, da bi bila angleška letala metala bombe na nizozemski Zirikzee, obenem pa skuša Reuterjev urad sumničiti Nemce. Nizozem. vlada se s to angleško izjavo ne bo zadovoljila.

Proti vojnim hujskačem na Norveškem.

Christiania, 15. maja. (Kor. urad.) »Socialdemokraten« priobčuje sklep delavskih in rudarskih organizacij, ki stavi celo vrsto zahtev, naperjenih proti draginji in proti dovolitvi kreditov v vojaške svrhe. Protest pravi med drugim, da je meščansko časopisje stalna nevarnost za nevtralnost dežele in da bo socialna demokracija z vsemi svojimi organizatoričnimi sredstvi delala na to, da obvaruje deželo pred vojno.

Švicarski izvoz.

Ženeva, 16. maja. »Gazette de Lausanne« poroča iz Berna: Švicarski zvezni svet je dosegel sporazum z entento glede dobave lastnih izdelkov Nemčiji kot kompenzacije za blago, dobljeno iz Nemčije.

Španska obal.

Bern, 14. maja. (Kor. urad.) »Depeche de Lyon« poroča iz Madrida: Ministrski predsednik Garcia Prieto je sporočil, da bosta obnova torpedna rušilca »Bustamante« in »Villamil« stalno križarila od Gifona do francoske obali in da bosta topničarki »Bonifaz« in »Marques la Vittoria« ter dve torpedovki stražili jugo - vzhodno obal.

Padec ministra Miljukova.

Minister Pavel N. Miljukov, nosilec imperialistične ideje v revoluciji Rusiji in istočasno eden izmed očetov revolucije, je odstopil ter je zapustil provizorično vlado. Po demisiji vojnega ministra Gučkova je postal njegov položaj nezdržljiv in Miljukov kot voditelj znanje politike je tvoril konečno edino oviro koalicijskega kabineta, ki naj združi revolucionarno meščansko demokracijo in proletarijat v delu za reorganizacijo države. Gotovo je Miljukov eden najpopularnejših mož demokracije Rusije in navzlic vsem naporom ga tudi delavska stranka ni hotela popolnoma izključiti iz vlade. Ponudila mu je naučno ministrstvo in zgradila mu je zlat most s tem, da bila zadovoljna s tem, da prevzame njegov intus, dosedanj finančni minister Tereščenko portfelj zunanjih del. Miljukov je ostal svojim načelom zvest, ker je padla njegova politika, je šel tudi on.

Njegov padec pomeni, da je demokracija Rusija res definitivno pretrgala vse vezi z osvajačnimi tradicijami caristične dobe. Napačno pa bi bilo smatrati Miljukovov padec kot znamenje, da je Rusija pripravljena skleniti separatni mir. V tem oziru je baš pri sestavi koalicijskega kabineta, ki je izraz kompromisa med provizorično vlado in delavsko-vojaškim Odborom, zmagalo stališče provizorične vlade. Ta je odklonila programatično formulo, da naj ruski kabinet stremi za tem »doseči čim najhitrejši splošni mir brez aneksij in brez odškodnine na podlagi pravice narodov, da si sami uredijo svojo usodo« in na princip »demokratizacije armade«. Delavsko-vojaški Odbor je marveč akceptiral program, ki ga je provizorična vlada razglasila 9. aprila ter je izdal oklice na socialiste vseh držav in armado, v katerih se izreka proti separatnemu miru, proti premirju in proti fraterniziranju ruskih vojakov s sovražniki.

Bistveni pomen Miljukovega padca in preustroja ruskega kabineta leži v tem, da je sedaj delavsko-vojaški Odbor (sovjet) zapustil stališče le kritičnega, kontrolirajočega organa ter se je odločil sodelovati v pripravi vladi, v katero je poslal svojega podpredsednika Skobeljeva in svoje zaupnike Černova, Zgodzeva in Peškova. S tem prevzame Odbor odgovornost za vodstvo države v najkriticnejšem času.

V kateri smeri se bo razvila sedaj politika demokracije Rusije, je treba počakati. Besede ne zaležejo nič, soditi bomo morali novo rusko vlado po njenih dejanjih.

Petrograd, 16. maja. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agentura: V seji provizorične vlade, ki se je vršila večeraj ponoči, je minister zunanjih del Miljukov izjavil, da pada demisijo in izstopi definitivno iz vlade. Pravosodni minister Kerenjski je definitivno imenovan za vojnega in mornaričnega ministra.

KOALICIJSKA VLADA NA RUSKEM.

Petrograd, 15. maja. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agentura: Po temeljitem razpravljanju o pogojih, pod katerimi so se izjavili zastopniki delavskih in vojaških delegatov za vstop v ministrstvo, je prišla provizorična vlada do sklepa, da je prvi pogoj, ki se tiče znanje politike, nesprejemljiv, ker je vladi nemogoče, da bi se odpovedala kateremu načel, pojasnjenih v not 1. aprila. Vlada smatra za potrebno, poudariti enotnost vseh front zavetnikov in vztraja pri energičnem boju proti anarhiji. Kar se tiče drugih finančnih in gospodarskih pogojev, jim vlada ne ugovarja, ker smatra za svojo nalogo uresničiti reforme, katere je omenil sovet delavskih in vojaških zastopnikov. Izvršilni odbor dume je zgoraj omenjeni sklep vlade odobril. Popolnoma neobvezno se javlja, da bo koalicijska vlada najbrž tako-le sestavljena: knez Lvov, ministrsko predsedstvo in notranja dela, Miljukov naučno ministrstvo, Tereščenko zunanje zadeve, Singarjev finance, Konovalev, trgovstvo, Nekrasov železnice, Kerenjski vojni; mornarico prevzame ali podpredsednik sojeta delavcev in vojakov Skobeljev ali zapovednik čnomorskega brodograjskega admiral Kolčak, poljedelstvo revolucionarni socialist Černov, javna dela socialna demokracija odvetnik Kikotin iz Moskve ali socialno-demokracijski odvetnik Malontov iz Odesa, municijsko ministrstvo pa narodni socialist Peškoy.

Petrograd, 16. maja. (Kor. ur.) Agentura: Provizorična vlada je izdala oklic, v katerem je rečeno: Vlada je soglasno sklenila, storiti kar mogoče, da pripravi za vstop v vlado plodovite moči, ki doslej pri odgovornem vladnem poslovanju niso sodelovale. Ne da bi čakal na rešitev tega vprašanja, je smatral Gučkov za potrebno, izstopiti iz provizorične vlade in se odpovedati odgovornosti za usodo Rusije. Provizorična vlada se zaveda nevarnosti, ki se poraja proti Rusiji po velikem pretrsu, ki ga je prestala in se čuti po svoji vesti zavezano, da se ne odpove bremenu vladne oblasti nego ostane na svojem mestu.

Provizorična vlada.

Petrograd, 16. maja. (Kor. ur.) Petrograjska brzojavna agentura: Izvršilni odbor sojeta delavcev in vojakov se je v svoji današnji seji po razpravi o notranjih razmerah v provizorični vladi izrekel z 41 proti 19 glasom (en glas ni bil oddan) za udeležbo zastopnikov socialističnih strank pri provizorični vladi.

Stockholm, 16. maja. Po vesteh iz Petrograda se je en del članov sojeta delavskih in vojaških zastopnikov vzdržal glasovanja o udeležbi socialističnih strank pri vladi. Temeljna načela postavljenega programa so: Aktivna zunanja politika naj ima cilj, doseči čim prej mogoče splošen mir brez aneksij in brez vojne odškodnine. Storitvi je potrebne odredbe za demokratiziranje armade in za ojačenje vojaških sil na fronti v obrambo svobode Rusije. Zahteva se tudi različne socialne, gospodarske in finančne reforme. Izvrševalni odbor je izvolil posebno komisijo, ki ima nalogo, se pogajati s provizorično vlado.

Vtis pri zaveznikih.

Lugano, 14. maja. (Kor. ur.) Odstop Miljukova je napravil v Italiji velik vtis.

Kristijanija, 14. maja. (Kor. ur.) »Verdensgang« je dobil iz Pariza in Londona soglasna izvestja o prestrašenosti, ki so jo tam povzročile ruske zmešnjave. Zlasti odstop Gučkova in Kornilova je vzbudil pravi strah.

Prememba v poslaništvih.

Stockholm, 16. maja. (Kor. ur.) »Svenska Dagbladet« javlja, da postane sedanji francoski municijski minister Thomas francoski poslanik v Petrogradu ter da odide tudi angleški poslanik Buchanan iz Petrograda in da pride na njegovo mesto bolj demokratičen mož.

Brusilov, Gurkov in Gučkov.

Petrograd, 16. maja. (Kor. ur.) Kratko predno je vojni minister Gučkov podal svojo ostavko, sta prosila za svoj odpust tudi generala Brusilov in Gurkov. O njihju odstopu bo odločeno, kadar bo imenovan naslednik Gučkova.

Stockholm, 16. maja. Na mesto Gučkova je provizorično imenovan njegov tajnik general Manikovski, za ministra mornarice pa admiral Kedrov.

Miljukov, Skobeljev in Kerenjski ter vojaški zastopniki.

Lugano, 16. maja. »Corriere della sera« javlja iz Londona: Kakor poroča »Daily Telegraph« iz Petrograda, so odgovori, ki so jih dali ministri Miljukov, Skobeljev in Kerenjski na konferenci z odposlanci vojaštva na fronti, jako zanimivi. Miljukov je izjavil, da je razglajenje pogodb z zavezniki nemogoče. Glede aneksij, je rekel, da ne more dati natančnega odgovora. Zavezniki so mnenja, da imajo oškodovani narodi pravico do odškodnine. Združenje treh delov Poljske in povrnitev Alzacije in Lotaringije Franciji niso nikake aneksije. Končna rešitev carigradskega vprašanja je v rokah zaveznikov. — Skobeljev je izrazil svoje zaupanje, da bi bilo posvetovanje mednarodnega socialističnega kongresa prvi korak do miru. — Minister Kerenjski je rekel: Morda ni več daelč dan, ko vam ne bomo mogli preskrbovati zadosti kruha in municije. Če ne bomo vsi skupaj držali, propadejo naše svete sanje o svobodi in idealih in bodo morda zadužene v krvi. Poseben mir Rusije je nemogoč.

Preobrat v Ljeningovih politiki? — Ruski socialisti in stockholmska konferenca.

Berolin, 16. maja. »Lokalanzeiger« poroča iz Stockholma: Pretekli teden se je vršil v Petrogradu kongres socialistične stranke »boljševikov«. Za predsednika je bil izvoljen Ljening, ki je izjavil: Vojna se ne more končati tako, da ena stranka položi orožje. Obrambna vojna se mora nadaljevati. Moč Rusije je v rokah proletarijata. Razredni boj pa ne sme zanesti sporov v revolucijo. Kongres je sprejel resolucijo, ki odklanja udeležbo na splošni

ni stockholmski konferenci ter izjavlja, da je nizozemski socialist Borgberg, ki je skušal v Petrogradu pridobiti ruske socialiste za udeležbo na konferenci, posredno ali neposredno agent imperialistične nemške vlade in nemških kapitalistov. Nemški imperialisti pa ne marajo vrniti danskih, poljskih in francoskih krajev in ne dajo iz rok ne Kurlandije, ne Finske, Poljske in Ukrajine.

Ruska armada.

Berna, 15. maja. (Kor. ur.) Ruski sotrudič »Bunda« poroča: Oficirji in vojniki kavkaške armade so kornemu poveljniku generalu Černobuzevu izrekli nezaupnico, na kar je bil odstavljen. Po istem listu je sovet oficirskih in vojaških delegatov v Minsku zahteval, naj se od stare vlade na fronti postavljene policijske in orožniške organizacije po preiskal poseben odsek 92 članov.

Stockholm, 15. maja. (Kor. ur.) Glasom »Reč« se je mudil višji poveljnik čnomorskega brodograjskega Petrograda. Vrnivši se domov, je v Sebastopolu pojasnil dobljene vtise odposlanstvu brodograjske. Zlasti so vzbudile pozornost njegove navedbe glede brodograjskega v Baltičkem morju. Povedal je, da je tam disciplina tako slaba, kakor da je že pozabljeno, da je dežela zapletena v vojno.

Brusilov o razmerah v armadi.

Lugano, 16. maja. (Kor. ur.) Po vesteh italijanskih listov je imel general Brusilov pred nekaj dnevi v Odesi govor, v katerem je opozoril na velike nedostatke v armadi na fronti, zlasti na številno dezertiranje, na ponehanje discipline, na agitacijo za prežgodnji mir in na nagnenje vojakov, da posamezni ali tudi večje skupine fraternizirajo s sovražniki.

Kornilov — armadni poveljnik.

Ženeva, 17. maja. »Temps« javlja: Dosedanji petrogradski poveljnik Kornilov je bil imenovan za armadnega poveljnika ter je že odpotoval na fronto.

Kontrola ruske fronte.

Ženeva, 16. maja. »Echo de Paris« javlja iz Petrograda: Sovet delavcev je poslal delegate na vse fronte, da kontrolirajo odredbe armadnega vodstva.

Posojilo svobode.

Basel, 15. maja. Glasom poročila pariškega »Journala« iz Washingtona je »Posojilo svobode« do polovice pokrito.

Prvo ameriško posojilo Rusiji.

Washington, 16. maja. (Kor. ur.) Reuter. Zedinjene države so dovolile novi Rusiji prvo posojilo v znesku 100 milijonov dolarjev.

RAZKRITA MONARHISTIČNA PROTIREVOLUCIJA?

Berolin, 17. maja. »Berliner Tagblatt« poroča: Ruske oblasti so razkrile, da pripravljajo v Jalti konfinirani člani carske rodbine monarhistično protirevolucijo. Vršile so se jako natančne preiskave pri velikemu knezu Petru Nikolajeviču ter Nikolaju Nikolajeviču in pri velikih kneževih Ani Nikolajevni ter Aleksandri Mihaelovni. V njihovih stanovanjih je našla komisija tudi 18 pušk in 7 revolverjev, ki jih je konfiscirala.

Socialistična konferenca v Stockholmu.

Kodanj, 16. maja. (Kor. ur.) Odposlanstvo avstrijske socialne demokracije za stockholmsko konferenco je zvečer dospelo sem. Na kolodvoru je odposlanstvo sprejel minister Stauning. Jutri se odposlanstvo odpelje naprej.

Stockholm, 16. maja. Angleški in francoski socialisti ne pridejo k mednarodni konferenci.

Rotterdam, 16. maja. (Kor. ur.) »Nieuwe Rotterdam Cour.« poroča po »Morningpost«, da so imeli oficijalni voditelji delavske stranke na Angleškem 16. t. m. dopoldne zborovanje. Neodvisna delavska stranka je skupaj z angleško socialistično stranko in drugimi pacifističnimi skupinami ustanovila združen socialistični svet, ki naj se zavzame za udeležbo Anglije na meddržavnih mirovniških razgovorih v Stockholmu in Petrogradu. Ustanovitev tega novega socialističnega sveta je smatrati za direktni poskus potisniti na stran angleški oddelek mednarodnega socialističnega urada, katerega tajnik je mister Henderson. Ta oddelek je že odklonil sodelovanje pri nameravanih sestankih v Stockholmu in Petrogradu.

Kaj ti koristi denar v omari?

Podpiši vojno posojilo!

Ne Scheidemannov, temveč Hindenburgov mir.

Nekaj dni pred govorom nemškega državnega kanclerja o vojnih ciljih Nemčije se je vršil v znanem berlinskem političnem zborovališču »Zirkus Busch« velik shod, ki je z navdušenjem pritrjeval geslu nekega govornika »Mi nečemo Scheidemannovega miru, mi hočemo Hindenburgov mir«.

Scheidemannov mir, to je mir brez aneksij in brez vojnih odškodnin — toda kaj je Hindenburgov mir? Nemški imperialisti in aneksionisti trdijo, da soglašajo njihovi nazori z naziranjem velikega nemškega vojskovodje, ki je danes največja moralna opora nemškega naroda, skala, na katero zida nemški narod vse svoje nade, vir njegovega samozaupanja, njegovega nezlomljivega optimizma. Jako spretno so nemški aneksionisti zvezali svoje načrte in zahteve s Hindenburgovim imenom in jih baš na ta način silno popularizirali. »Hindenburgov mir« je torej po njihovi razlagi isto, kar imenujejo tudi »nemški mir«, mir zmagovite osvajaalne Nemčije.

Nemški državni kancler je v svojem govoru poudarjal, da vlada med njim in vrhovnim armadnim vodstvom glede mirovniških ciljev popolno soglasje. Bethmann - Hollweg je odločno odklonil socialistična mirova načela ter se je z zgorajšnjimi besedami priznal k ideji »Hindenburgovega miru«. Iz njegovih izjav pa sledi, da ta »Hindenburgov mir« ni povsem isto, kar menijo Reventlow in Stresemann, Rösicke in Hoensbroech. Bethmann - Hollweg se ni odrekal aneksijam in vojnini odškodninam, toda omejil je aneksionistični program na one neobhodnosti, ki jih označuje mirovna poudba centralnih držav z dne 12. decembra 1916., poudarjajoč, da stremijo mirovni predlogi centralnih držav edino le za tem, zavarovati njih čast in obstoj ter svobodo njihovih narodov.

Nemški pacifisti bodo seveda ugovarjali, da se je Nemčija s to izjavo zopet povrnila na stališče nedolžnosti in nejasnosti, da so zopet odprta vrata za vse sovražne kombinacije o nemških osvajačih načrtih, da je stockholmska konferenca toliko kolikor onemogočena, oziroma brezuspešna, da je postavljen konec mogočen jezmirovljubnim stremljenjem ruske demokracije. Vsi ti ugovori so več ali manj upravičeni, toda nemški državni kancler je v svojem govoru navedel tako tehtne argumente za svoje stališče, da mu je z največjim navdušenjem pritrjevala večina nemškega državnega zbora.

Bethmann-Hollweg je z odločnostjo poudarjal, da se nahaja tudi v popolnem sporazumu z dunajsko vlado. Njegovi argumenti so torej povsem obveljali tudi povodom njegovega dunajskega obiska neposredno pred historično sejo nemškega državnega zbora in interpretacijo izjav naše vlade, da se monarhija ogreva za mir brez aneksij in brez vojnih odškodnin bo treba revidirati.

Nemški državni kancler nam je dal za to važen pripomoček: on sploh ne verjame, da bi bila ententa sedaj že pripravljena se pogajati za mir in celo o pacifističnih tendencah ruske demokracije se je izjavil v precej skeptično pobarvanih besedah. Ako pa stoji, da se ententa še vedno ni odpovedala svojim uničevalnim načelom (možnost separatnega miru je pač izključena), potem je po mnenju nemškega vodilnega državnika napačno se v naprej odrekati vsem sadovom vojne ter se postaviti na stališče: če zmagata ti, me boš uničil, če zmagam jaz, ti ne storim ničesar žalega. Iz tega položaja pa je državni kancler izjavil tudi trpko, neizprosno konsekvenco: o miru bomo govorili, ko pride konec vojne. Z zadoščanjem beleži vsa javnost centralnih držav, da pride ta konec kmalu in da bo ugoden.

Za vse, ki so se vdajali glede miru predčasnemu optimizmu, pomeni torkova seja nemškega državnega zbora bridko razočaranje. Priznati moramo, da je bilo to razočaranje potrebno, da ne oslabi naša volja in naša odporna sila. Sedaj je jasno in znova si je treba reči: vzdržati moramo za vsako ceno, časten mir je edino-le odvisen od zmage.

To je veliki nauk historične seje nemškega državnega zbora dne 15. maja 1917.

GROF CZERNIN V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

Dunaj, 16. maja. (Kor. ur.) Zunanji minister grof Czernin je odpotoval danes v nemški glavni stan, da nadaljuje tam, kakor je bilo že sporočeno, povodom zadnje navzočnosti državnega kanclerja na Dunaju pričete razgovore z meročajni nemškimi krogi.

IZJAVE NEMŠKIH STRANK O GOVORU NEMŠKEGA DRŽAVNEGA KANCLERJA.

Kakor smo že poročali, sta utemeljevala interpelacije o vojnih ciljih Nemčije posl. Rösicke, ki je ljuto napadal pacifična stremjenja ter zahteval, da se državni kancler jasno in točno izjavi za aneksionistično politiko. Za mir brez aneksij in brez vojne odškodnine je nastopil posl. Scheidemann (soc. dem.), ki je med drugim izjavil: Med narodom obstajajo gotove različne želje, toda povsod obstaja ista želja in ta je: Ven iz nejasnosti! Naši mirovni cilji so še vedno na istem stališču, kakor dne 4. avgusta. Odklanjamo podjarmljenja tujih narodov. Na obeh straneh se mami narode s tem, da je sedaj neposredno pričakovati končne odločitve in da je treba le še malo potrpljenja. Medtem so pretekli tri leta. Naša naloga je, da razkrinkamo to igranje z ljudstvom v vseh deželah in da zaključimo vladam vseh držav: Dovolj je! Prepričan sem, da bodo osrednje vlasti, ako se branijo proti uničevalnim načrtom, vzdržale v boju. Osvojevalni širokostežni kriče samo zato tako silno, ker jih je strah pred obračunom, ki sledi po vojni. Najzopernejše pri vsej vsenemški propagandi se mi zdi postavljanje cesarjeve osebe v ospredje. Edini uspeh, ki so ga dosegli vsenemci, obstoja v tem, da zvrča sedaj inozemstvo na cesarja vso odgovornost za vsenemško blaznost in izbruh vojne. Ali naj morda pokaže državni kancler svobodnemu narodu osvojevalno pest in ali naj se loči od mase naroda in avstro - ogrskega zaveznika. Ako pade vez, ki spaja oba ta dva dela, potem razpada tako oba dela. Ako bi se Francija in Anglija odpovedali aneksijam in ako bi Nemčija vztrajala pri osvojevalnem načrtu, potem, bodite prepričani, boste imeli v deželi revolucijo. (Silno razburjenje pri meščanskih strankah.) Seveda, tako daleč še nisimo, saj se Francozi in Angličani niso odpovedali aneksijam. Priznajmo odkrito: Mi si ne moremo drug drugemu kaj. Naj prevlada vendar končno pamet in naj se sklene mir, ki bo pravičen vsem strankam.

Po govoru državnega kanclerja so se oglašili zastopniki velikih parlamentarnih strank, da zavzamejo svoje stališče napram Bethmann - Hollwegovim izjavam.

Za centum, nacionalne liberalce, naprednjake in takozvano nemško frakcijo je govoril posl. Spahn. Izjavil je, da bi razmotiranje o vojnih ciljih sedaj ne bilo koristna. V tem oziru je stališče državnega kanclerja popolnoma pravilno. Nemški narod si želi miru, ki bo nemški državi zagotovil obstoj, politično in gospodarsko svetovno oblast, njen razvoj in preprečil, da bi mogla biti Nemčija še kdaj odrezana od svetovnega trga. Zadoščaj nam, da državno vodstvo na eni strani odklanja brezmejne aneksije, na drugi pa tudi mir brez aneksij in brez vojnih odškodnin. Pozdravljamo, da je državno vodstvo vsak hip pripravljeno, skleniti z Rusijo časten mir.

Posl. Ledebour (radikalna soc. skupina) je izjavil: Kancler nikakor ni govoril tako, kakor to zahteva položaj Nemčije in celega sveta. Baš s tem, da je poudarjal, da vztraja pri svojih prejšnjih izjavah, nas je potrdil v mnenju, da ima aneksionistične cilje. Ta taktika je nesrečna. Nikdo, kdor ni fantasta, ne more verjeti, da bi mogla Nemčija svoje nasprotnike poraziti k tlom in jim končno stopiti na tilnik. Kanclerjeva izjava je tudi z ozirom na dogodek v Rusiji usodepolna. Gospod Scheidemann je govoril o revoluciji — naj sledijo besedam dejanja, naj prereže Scheidemann pri med seboj in vlado! Nimam mnogo upanja, da bi to storil, saj so gospodje Scheidemann in tovariši parastiti zatiralne politike državne vlade. Mi smo prepričani, da mora na Nemškem končno priti tako kakor na Ruskem. Tudi na Nemškem moramo kmalu uvesti republiko. Predlagali bomo, da naj ustavni odsek pripravlja reorganizacijo Nemčije v republiko.

Posl. David (ofic. soc. demokrat. stranka) ugovarja predgovorniku in pravi, da državni kancler pač ni proglasil aneksionističnega programa. Važno je, da je državni kancler poudarjal, da med Dunajem in Berlinom ne vlada nikako nesoglasje. Avstrija pa je, kakor znano, povedala, da nima nikakih agresivnih načrtov proti Rusiji. Tudi mi nečemo miru, ki bi pomenil za nemški narod beraštvo. Toda mi hočemo mir potem sporazuma, ker bi sicer sovraštvo vsega sveta nemški narod strangeliralo. Mi hočemo, da postane nemški narod svoboden na znotraj in na zunaj.

V imenu konservativnih strank je izjavil posl. Graefe: Nemški narod hoče biti na jasnem. Vedeti hoče, za katero izmed obeh naziranj, ki sta si sovražni kakor voda in ogenj, se je odločila vlada. Srednje poti tu ni. Odgovor državnega kanclerja nam je vsaj povedal, da tudi Bethmann - Hollweg ne smatra Scheidemannovega miru za ideal. Navzlic temu njegov odgovor ljudstvu ne bo pomiril in zadovoljil. To je obupno za vse tiste, ki smatrajo, da mir ne sme biti gnil. Pomirjevalno je, da se nahaja državni kancler v popolnem sporazumu z vrhovnim armadnim vodstvom. Mi zahtevamo izjavo, ali in koliko je Nemčija res pripravljena, dati iz rok onega ozemlja, ki smo ga osvojili s svojo krvjo. Vedne koncesije in odpovedi le ovirajo mir. Bojimo se, da pride vendarle še Scheidemannov mir. Državni kancler nam ni prinesel jasnosti in zato pravimo: Cesar, čuj svoje ljudstvo!

Amerika v vojni.

Amerika proti separatnemu miru.

Hamburg, 15. maja. Newyorške »Times« priobčujejo oficijalno noto, v kateri se da v imenu najvišjih avtoritet dežele zagotovilo, da ameriška vlada ne bo sklenila — nikdar separatnega miru z Nemčijo, predno se ne izvedejo načela, ki jih je Wilson proklamiral v svoji noti.

Ameriške priprave.

Curiah, 15. maja. »Neue Zürcher Zeitg.« poroča iz Pariza: »Herald« pravi, da bo ameriški kontingent, ki ga bodo poslali na Francosko, poverjen generalmajorju J. Franklinu Bellu. Iz častniške šole v West Pointu je dobilo 139 gojencev častniške diplome. — »Matin« poroča iz New Yorka: Časopis poroča, da je War Office sklenila popolno reorganizacijo ameriške vojske po navodilih maršala Joffra. Ameriške divizije bodo imele natančno ustroj francoskih divizij.

Rooseveltove zbor.

Washington, 16. maja. (Kor. ur.) Konferenca članov obeh zbornic kongresa, ki se je posvetovala o armadnem zakonu, se je sporazumela, da v svojem poročilu obojem zbornicam priporoča paragraf, ki pooblašča Wilsona postaviti prostovoljsko divizijo, ki jo naj Roosevelt popelje v Evropo na francosko bojišče.

Ameriški rušilci na Angliškem.

London, 16. maja. (Kor. urad.) Tiskovni urad sporoča: Flotilja rušilcev Zedinjenih držav je pred kratkim dospela na Angliško, da sodeluje z angleškimi bojnimi silami. Konteradmiral Sims ima vrhovno poveljstvo nad vsemi v evropske vode odposlanimi pomorskimi bojnimi silami Zedinjenih držav.

Ameriški kredit za ladje.

Washington, 16. maja. (Kor. urad.) Predlog, ki zahteva kredit 750 milijonov dolarjev, je bila od proračunskega odseka senata odobrena; 400 milijonov naj se takoj najame za nakup trgovskih ladij. Sprejet je bil tudi zakonski načrt, ki pooblašča vlado, da prevzame potrebne ladjedelnice.

Cesar na tirolski fronti.

Na Costilli.

Folgarija, 15. maja. (Kor. urad.) Dne 15. maja 1916 ob 6. jutraj so grmeli topovi proti italijanskim postojankam na planoti Folgariji. Zbor prestolonaslednika nadvojvode Karla se je pripravil za predor. Isti dan sta padla Costa d' Agra in Monte Coston. Prestolonaslednikov zbor je nato prodril daleč na italijansko ozemlje. Ofenziva v tirolskem visokem gorovju, umetnost vodstva in hrabrost naših čet v tistih bojih so pa ostale nepozabne. Ob obletnici začetka prodiralne bitke na Folgarijski planoti se spominjamo posebno živahno prizora, ki nam kaže prestolonaslednika Karla dne 15. maja 1916 na Costilli, ko je dajal povelja za to zgodovinsko borbo. — Cesar je dne 14. maja ob pol 12. dopoldne odpotoval z Dunaja na južno Tirolsko. Cesarica je s cesarjevim Otonom in nadvojvodo Robertom spremila soproga na kolodvor. Pred kolodvorom so cesarsko rodbino navdušeno pozdravljali. Prizor — cesar z nadvojvodo Robertom, cesarica s cesarjevim Otonom v naročju — je napravil na občinstvo, ki se je v velikem številu zbralo pred zahodnim kolodvorom, globok vtisk. Cesarica in oba princa so spremili cesarja do Hütteldorfa. Tam so se poslovili. Cesarjevi Oton in nadvojvoda Robert kar nista mogla nehati pozdravljati z roko. Cesar je došel v Trident dne 15. maja ob 6. jutraj in se je s svojim spremstvom, kateremu so se v Tridentu pridružili tja došli svoječasni pripadniki 20. zbor. povelj., odpeljal v avtomobilih na Folgarijo, kjer se je vršila služba božja. Nato so šli na Costillo, odkoder se morejo pregledati bojišča lanskega leta. Opoldne je obed združil »staro 20. zbornu poveljstvo« okoli svojega poveljnika, cesarja. Popoldne so stopili na italijanska tla. Zvečer se je cesar odpeljal nazaj na Dunaj.

Na Folgarski planoti.

Folgarija, 15. maja. (Kor. urad.) V avtomobilu se je peljal cesar s svojim spremstvom čez Cagliano na Folgarsko planoto. V Acquavivi so se ustavili, tam je bilo postavljeno pred enim letom poveljstvo 20. zbor. pod poveljstvom nadvojvode-prestolonaslednika. Monarh je razlagal svojemu spremstvu, ki ni pripadalo 20. zbornemu poveljstvu, kako svrhi so služili posamezni postavljeni prostori Spomin na najlepše in največje trenutke svetovne vojne se se je obudil. Pot se je nadaljevala na Folgarijo. Ustavili so se na cesti Serrada, Palazzo di Parma je bil bivaljsče prestolonaslednika. Tam je bil postavljen oltar, vojni kuzat Mauracher

je bral mašo, ko je cesar pozdravil 20. zbor. poveljstvo. Kratko propoved je imel škof Bielik. Na Costilli v spremstvu feldmaršallajntanta von Verdrossa je stal cesar s kartami v rokah. Šef generalnega štaba iz leta 1916. je spomnil cesarja dogodkov iz leta 1916. in omenil zlasti prestolonaslednikovo poročilo poveljniku 11. armade generaloberstu Danklu: Vse čete 20. zbora stoje danes na italijanskih tleh. Na potu na Folgarijo je cesar nagovoril vsakega moža, prišlo je tudi odposlanstvo pešpolka št. 21, ki se je boril pod njim pa je sedaj na neki drugi fronti. Z gniljivo srčnostjo so gledali nanj vsi in nobenega ni prezrl. Pri obedu je prečital naslednji nadvojvode Karla v poveljstvu cesarjevo lastnoročno pismo: »Na dan obletnice zmagovitih bojev je bila moja srčna potreba, da sem prišel k hrabrim četam, ki so bile prizadale pod mojim vodstvom sovražniku silne udarce. Pred božjim svetim oltarjem smo se spominjali hvaležno najmočnejšega blagoslova, ki je nas vodil in molili smo srčno, da bi nam gospod vojskih trum še nadalje naklonil svojo milost. Zahvaljujem se pripadnikom zbora planik za vse, kar ste storili v obudovanju vredni hrabrosti in vdanosti. Zaupam Vašemu junaškemu pogumu. Vaš zvesti Karel. — Šef generalnega štaba baron Arz je poslal nastopno brzojavko: Na dan obletnice pričetka slavne ofenzive se spominja vsa oborožena sila s spoštovanjem in občudovanjem svojega vzvišenega z mogo ovcenega Najvišjega vojnega gospodarja in prosi Vaše Velikanstvo, da sme podati svoje najvdušnejše poklonstvo v navdušenju in neomajni zvestobi. Monarh je odgovoril: Srčno se zahvaljujem, ljubi general infanterije, za poklonstvo imenom vseh svojih zvestih bojevnikov, podano, ki mi napravljata baš danes posebno veselje. Karel. — Popoldne je bil cesar na prelazu della Vena ter gledal na naše pozicije v območju sovražnega orožja in na višine, katere je bil zavezoval 20. zbor v juniju 1916. Tudi na zaledno kopo Campo Molona je šel cesar, baš se je razvijal slaboten artilerijski boj. Cesar se je potem vrnil v Trident.

Cesar je podelil fml. Ignacu Verdrossu von Drossberg vojaški zaslužni križ drugega razreda z vojno dekoracijo in meči in ga osebno izročil osvoboditelju Pixafore di Parisa.

Poljaki v opoziciji.

Poljski klub je storil odločilen korak. Postavil se je na opozicijsko stališče napram vladi in njenemu sistemu in se je s tem svojim sklepom pridružil vsem ostalim slovanskim strankam državnega zbora. Zastopniki vseh slovanskih narodov v državi, to je večine vsega prebivalstva, so danes solidarni v tem, da Clam-Martincova vlada ne zasluži njihovega zapiranja. To dejstvo je največjega principijalnega pomena in njegove posledice so za enkrat že povsem nedozirne. Toliko smemo pa že danes reči, da je ta opozicijska solidarnost slovanskih strank najeklatantnejši protest vseh avstrijskih narodov proti dosedanemu vladnemu sistemu in podlaga za dosedaj povsem nepričakovane možnosti. Ze opetovano smo povdarjali, da se naše državnozbornske delegacije ne smejo zadovoljiti z zgolj negativno politiko, da morajo narobe pokazati čim največ energične inicijative. V tem oziru bo skupno opozicijsko stališče znatno olajšalo nastop slovanskih strank in aktualno postaja vprašanje skupne slovanske taktike.

Vsled sklepa Poljskega kluba je postala situacija, v kateri se nahaja vlada tik pred sestankom parlamenta, še bolj težavna. Poslanska zbornica šteje 516 mandatov, od katerih jih je danes zasedenih 481. Od teh 481 poslancev jih pripada 232 slovanski opoziciji (Češki Svaz 96, Poljski klub 78, Jugoslovanski 33, Ukrajinski klub 25); vlada se danes opira edino-le na nemški Nationalverband (97 poslancev) in krščanske socijale (67 poslancev). Vse druge frakcije so z vladinega stališča nezanesljive, med njimi je nemški socijaldemokratski klub z 42 poslanci principijalno opozicijskega in pač ne pride za vlado v poštev. Ze iz teh kratkih navedb sledi, da vlada sploh nima v parlamentu nobene večine. Nastaja torej vprašanje: je-li sploh mogoče, da stopi Clam-Martincova vlada pred državni zbor? Prijubljani izhod, da se mora v slučaju konflikta med vlado in državnim zborom, umakniti parlament, je tokrat za pr. Oči vsega sveta so obrnjene v avstrijski parlament, ki se po tako dolgem času zopet sestaja, vse resne stranke zahtevajo neodvirano zasedanje državnega zbora — s tem morajo danes računati naši državniki kot z nepobitnim dejstvom.

Na obzorju se pojavljajo prvi znaki hude notranje politične krize.

RESOLUCIJA POLJSKEGA KLUBA.

Po večdnevni razpravi je poljski klub dne 17. maja s 35 proti 10 glasom sprejel naslednji glavni predlog: Tako v zadevah splošne poljske politike, kakor tudi v najvažnejših državnih zadevah je klub ves čas vojne našel le ravnodušnost in površnost. Doslej je poljski klub proti sedanjim vladnim stališčem čakanja, pričakuj, da izvrši premembo vsega svojega od začetka vojne napram Poljakom in deželi na škodljiv način uporabljenega sistema. Ker se to ni zgodilo, nego, nasprotno, postopanje vojaških in civilnih oblasti ne uvaža interesov dežel, deželo direktno razdira in materialno uničuje in ter vzdržuje sistem, vladati deželo brez sodelovanja Poljakov, izjavlja poljski klub, da ne bo v položaju, podpirati vlado. — Dalje je bil sprejet predlog, s katerim pozdravlja poljski klub sklicanje drž. zbora in končno predlog, da vpriči sedanjega položaja sploh ni nikake podlage za kako razpravljanje in sklepanje glede posebnega stališča Galicije. — V kratkem bo zborovanje vseh poljskih državnih in deželnih poslancev v Krakovu.

Poljske konference v Krakovu.

Krakov, 16. maja. V Binkoštih se vršijo v Krakovu važna poljska politična posvetovanja. Dne 26. zboruje parlamentarna komisija Poljskega kluba, dne 27. plenum Poljskega kluba, 28. pa se vrši skupno posvetovanje poljskih državnozbornskih in deželnozbornskih poslancev o poljskem vprašanju. Volitev novega predsednika »P. k.« se vrši 30. t. m. dopoldne na Dunaju.

UKRAJINCI PROTI VLADI IN ZA PREUSTROJ DRŽAVE.

Ukrajinski parlamentarni klub je dne 15. t. m. sklenil sledečo resolucijo: Rezultati svetovne vojne bodo obsegali ne le uspehe orožja temveč tudi principe človečnosti, politične svobode in samodoločbe narodov. Demokratični ukrajinski narod je bil vedno zvest tem idealom. Zato bo ukrajinska parlamentarna delegacija v bodočem zasedanju državnega zbora, ki ga radostno pozdravlja, delovala proti nadvladi posameznih avstrijskih narodov nad drugimi, ki je v nasprotstvu z državno mislijo in z duhom časa obnavljajoče se Evrope ter bo stremela za tem, da se avstrijska država preustroji v smislu samodoločbe in samouprave narodov in v njihovo zasiguranje in razvoja habsburške monarhije in v blagor vseh narodov države. Vlada glede ukrajinskega naroda ni držala svoje obljube, da se bo dala voditi le od avstrijske državne misli in da bo vsem narodom pravičn. temveč se je pristransko pogajala s Poljskim klubom o odcepljenju Galicije ter je prevzela tozadevne obveznosti, ne da bi bila vprašala tudi Ukrajinski klub ali mu sporočila, kaj je bilo sklenjeno. Ukrajinska parlamentarna delegacija bo za to v državnem zboru proti vladi odločno nastopila.

ČEHI ZA SPREMEMBO USTAVE.

Iz Prage poročajo: Češki Svaz poda v prihodnjem zasedanju državnega zbora predlog za spremembo avstrijske ustave.

Program državnozbornskega zasedanja.

Dunaj, 17. maja. Vlada pripravlja za junjsko zasedanje sledeči program: 1. Rešitev vseh na podlagi § 14. izdanih odredb; 2. budžetni provizorij; 3. volitve v delegacije; 4. podaljšanje mandatov in 5. reformo poselnika. Glede te točke obstajajo znatne težkoče, tako da ni zelo verjetno, da bi se posrečilo rešiti to zadevo še tekom poletnega zasedanja.

Ministrska posvetovanja.

V soboto 16. t. m. so se vršila na Dunaju pod predsedstvom grofa Clam - Martinica ministrska posvetovanja, ki so trajala dopoldne in popoldne.

Ustanovitev ministrstva za socijalno skrbstvo?

V dunajskih političnih krogih se govori, da bo v bližnjem času ustanovljeno posebno ministrstvo za socijalno skrbstvo. Novemu ministrstvu bodo pripadale vse zavarovalne zadeve, bolniške blaginje, skrb za invalide itd. Za ministra da bo imenovan aktiven politik.

Poslanec Klofač.

»Narodni Listy« javljajo: Pisarna poslanske zbornice je poslala vabilo k državnozbornskim sejam tudi poslancu Klofaču.

Sesto vojno posojilo je razgrnjeno v podpisovanje. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Nadvojvoda Štefan regent na Poljskem?

Poljski državni svet v Varšavi je dne 1. maja sklenil zahtevati imenovanje regenta za Poljsko. V zmislu tega sklepa zahtevajo poljski listi, da mora biti regent član katoliške dinastije in da mora znati dobro poljsko. S privoljenjem varšavske nemške cenzure zagovarjajo listi kandidaturu nadvojvode Štefana. (Nadvojvoda Štefan je rojen leta 1860., ima velika posestva v Galiciji ter je v sorodstvu z odličnimi poljskimi aristokratskimi rodbinami. Seveda zna izvrstno poljsko.)

Politične vesti.

— Pregledovanje internirancev. Uradno se razglša, da je cesar že pred nekaj časom odredil natančno pregledovanje internirancev in konfinirancev. To cesarjevo naročilo je provzročilo, da je bilo izpuščenih kakih 70 procentov internirancev, pri 20 odstotkih se je interniranje premenilo v konfiniranje in ostane interniranih le prav malo avstrijskih državljanov.

predsednika. Tudi se je baje govorilo pri nekem predlogu državnega kancelerja o alžaskem vprašanju, kar je umevno, ker je bila državnemu zboru predložena interpelacija o razmerah v Alžaciji in Lotaringiji. To se mora energično zanikati. O tem, da bi se bili zadnji čas storili dalekosežni sklepi glede bodočnosti Alžacije in Lotaringije, tu na mero najnem mestu ni prav nič znano.

— Za romunsko in balkansko republiko. V Jassyju se je vršila velika demonstracija za ustanovitev republike. Ruski revolucionar Rakovskij, ki je bil zaradi agitacije proti vojni od leta 1914. sem zaprt, sedaj pa osvobojen, je zahteval ustanovitev zvezne republike slovanskih držav. Demonstranti so pod zvoki marseillaise prišli pred kraljevsko palačo. Dne 1. maja je obiskal romunski kralj zborovanje ruskega vojaškega sveta. Navzočim generalom so se razdelili rdeči trakovi. Željo po takem traku so kralju radevolje izpolnili.

— Novi švicarski poslanik v Washingtonu. Iz Berna poročajo, da je bil za švicarskega poslanika v Washingtonu na mesto dr. Ritterja imenovan Sulcer, tovarnar v Winterthuru.

— Home rule. Iz Londona poročajo dne 16. maja: Lloyd George je sporočil Redmondu v pismu, da je vlada pripravljena, predložiti poslanski zbornici zakonski načrt, ki določa takojšnjo uvedbo home rule za večji del Irske, izvzemši oni del, ki uvedbo samouprave odklanja. Če se zdi Redmondu to sprejemljivo, predlaga Lloyd George, da se naj v skupnem posvetovanju vseh irskih strank izdela nova ustava Irske.

— Angleški glas o stališču entente napram Avstro - Ogrski. Medtem ko je popreje vse časopisje entente soglašalo v mnenju »Austria est delenda«, je opažati v zadnjem času, da nekatera odlična ententna glasila revidirajo svoje stališče napram naši monarhiji. Tako objavlja nekdanj »neizprosna« angleška revija »Saturday Review« članek, na katerega opozarja »Frankfurter Zeitg.«, kot na karakterističen pojav za razpoloženje napram Avstro - Ogrski.

— Hrvatski sabor nadaljuje svoje zasedanje dne 5. junija.

— Nemški otroci na Ogrskem. Posamezni ogrski komitati bodo v počitnicah prevzeli v skrb več tisoč otrok iz Nemčije. Komitat Kraso-Szöreny jih vzame 300, mesto Sibinjak 300.

— Italijanska vojna politika pred nevarnim preobratom. Lugano, dne 17. maja. (Kor. urad.) V Milanu in v Rimu organizirajo ekstremne vojne stranke nadzorovanje oseb in razmer, da bi obvarovale, kakor pravijo, odporno moč ljudstva v vojni pred sabotažo višje in nižje duševne in materialne vrste. Niso več za to, da bi stremili po pomoči glede svojih pritožb potom padca ministrstva, in se zavzemajo rajše za revolucijo. Eden organizatorjev navedenega nadzorovanja priznava v »Popolo d' Italia«, da so imele Francija, Anglija in Rusija vsposobnevalne vojne svrhe, Italija pa ne, kajti v Italiji so irredentistično stvar malo občutili. Samo manjšina je prisilila Italijo do vojne. Večina ljudstva je bila vedno več ali manj negotova in duševno odsotna od vojne. Naslednje z vojnimi pridobitvami, zvezano z bojaznijo, da se pridobitve zopet izgube, in pri drugih pomanjkanje bojne duha, to se je izpremenilo v zamolko sovražnost proti vojni. V Italiji občuti velika ljudska masa moralične utrpitve, žrtve in materialne utesnitve, ne razume pa vojne svrhe. To izkoriščajo in hočejo preprečiti tok. Tako so mogli nahujskati kmečke žene, da so napadle tovarne za orožje in ustavile poljsko delo v najkročlivejšem trenutku. Italijanska vojna politika se nahaja pred nevarnim preobratom in ne dajo se tajiti politični in gospodarski vzroki resnega splošnega položaja in takih poskusov za upor.

— Proces proti nemški radikalno - socijalistični stranki. Berliner Lokalanzeiger poroča, da se je berlinski policiji posrečilo dognati, da so hujskajoče letake, ki so pozivljali berlinsko delavstvo na štrajk, razširjali odlični člani radikalne (Liebknecht - Ledebourjeve) frakcije. Enega teh hujskačev je policija že aretirala. Sedaj se vrši preiskava, v koliko so pri tej aferi udeleženi voditelji radikalne socijalistične državnozbornske frakcije. Obtoženi bodo veleizdaje.

— Alžasko - lotarinsko vprašanje. »Bayrische Staatszeitung« piše poluradno v številki 15. t. m.: Časopisi poročajo o razgovoru strankarskih voditeljev z državnim kancelerjem ter pravijo, da se je ta izrazil, da ima podporo bavarskega kralja in bavarskega ministrskega

posvetovanja, ki so trajala dopoldne in popoldne. Ustanovitev ministrstva za socijalno skrbstvo? V dunajskih političnih krogih se govori, da bo v bližnjem času ustanovljeno posebno ministrstvo za socijalno skrbstvo. Novemu ministrstvu bodo pripadale vse zavarovalne zadeve, bolniške blaginje, skrb za invalide itd. Za ministra da bo imenovan aktiven politik. Poslanec Klofač. »Narodni Listy« javljajo: Pisarna poslanske zbornice je poslala vabilo k državnozbornskim sejam tudi poslancu Klofaču. Sesto vojno posojilo je razgrnjeno v podpisovanje. Vsak naj stori svojo dolžnost!

Zapor zaradi davkov.

Dr. Robert Kermavner.

(Dolge.)

Prosim pa še en vrgled. Hišni posestnik v Ljubljani ima v svoji hiši šest strank. Vsaka stranka plača na leto po 600 K, 54 kron vodarine in gostiščine, za porabo vrta po 30 K in pri naselitvi za snajenje 30 K. Zadnjih dveh zneskov lastnik ne vpisuje, kakor tudi vodarine in gostiščine ne. Zadnje mu tudi v resnici ni treba izkazovati, ker so le prehodni zneski, davek, ki ga je lastnik pobira od strank in oddaja občin. Pač pa bi moral izkazati prispevke za uporabo vrta in snajenje. Po izvršeni preiskavi in komisijonalni ugotovitvi čiste najemne vrednosti stanovanj z zneskom 630 K, se obsodi obdolženec na plačilo cele zatajane najemnine pri vsakem stanovanju po 30 kron, pri šestih stanovanjih 190 kron, za deset let nazaj 1800 kron in na plačilo dvakratnega davka z dokladami vred okrog 1200 kron, tedaj okroglo 3000 kron.

Obsojenec se je zagovarjal, da ni vedel, da tudi vodarino in gostiščino ni izkazoval in da je davčni oblasti vendar znano, da stranke to plačujejo, ker so po zakonu dolžne to dati, da je običajno, zahtevati in naselivci 5 odstotkov za snajenje stanovanja, da je ta znesek tudi plačeval, četim snajenjem in še več, da je davčne za porabo vrta potrošil za vzdrževanje istega, za gnoj, travno seme, popravila lopov, obrezovanje, zemljiški davek itd.

Davčna oblast pa pravi: Napovedati ste imeli vse zaradi najema preje zneske. Tudi to ste zaradi najema prejeli, kar ste dobili za porabo najetih vrtov in za snajenje najetih stanovanj. Sami ne morete trditi, da bi mogli to zamolčati iz drugega namena, nego iz namena pri davkih pridobiti, tedaj davek prikrasiti. Kakšen drug namen naj bi pa imeli pri tem? Nobenega? To ni mogoče, brez namena zdrav človek ni česar ne stori in ne opusti. Pomota? Kako pa, da se niste v nobenem letu zmotili v svojo škodo in izkazali ves prejeti denar? Nevednost? Neopravičljive po zakonu, pa tudi ni verjetna, saj imate hišo že 20 let, ste dobili uradne poudke itd.

Ker si je dal napačne napovedi pa še od strank podpisovati, je toliko bolj dan tudi namen, in prisodi se mu še en mesec zavora...

Pri takem tolačenju zakonitih določil glede namena zatajbe se nam zdi, da je novo statuirana, davku nevarna popustljivost (fahrlässige Steuererfährdung) nekaj, kar smo že imeli v praksi, samo da je davčni oblasti še bolj olajšano dokazovanje. Treba ji ne bo več argumentirati iz uspeha na namen, rekla bo lahko kratko malo tako: napovedi ni, tedaj je niste vozili. Če bi bili imeli pri tem namen, davek prikrasiti, kar je skoro gotovo, ker drugega namena ni lahko misliti, bi vas tudi zaprli. Mi pa tega niti ne trdimo. Ako bi bili čitali uradne razglase in dostavljene vam pozive, bi bili morali vedeti, da imate podati napovedi. Da tega niste storili, to je brezbriznost, nepaznost, neskrbnost, zanikrnost, lahkomiselnost, pa tudi neprevidnost, to je popustljivost, ki je davku nevarna, to je delikt, ki se tudi brez namena, davku škodovati že kot popustljivost kaznuje po cesarski naredbi z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 124, čl. III, § 1, in po § 24 I, odst. 1 in 2, 244, odst. 1 in 2, zak. o os. davkih ali kot davčna prikrasitev z 1—9kratnim, ali kot davčna zatajba z 1—3kratnim zneskom in nevarnost postavljenega davka. Ako se ta ne da določiti natančno, določiti se sme približno.

Določba osupne, tem bolj, ker je stopila naredba takoj v veljavo z dnevnim razglasitvijo, z 22. marcem, in se davkoplačevalci v pozivih za vložitev napovedi in izjav nikakor niso primeroma opozarjali in podučevali o nevarnosti opustitve odgovora, temveč se jim je vedno le naglašalo, da se bo davek uradno odmeril, da nastopijo kontumacijske posledice, ker je bilo to davčni oblasti najvažnejše, ako ne najljubše, zakaj v pritožbah ni bilo več dopustno, izpodbijati uradne ugotovitve.

Vsaj v praksi ne. Na to bi rad opozoril člane davčnih komisij. Referent bo v največ slučajih izvajal: glede te zahteve je stranka v kontumacu, ta zahteva ne pride v poštev, stranka nima pravice to izpodbijati. To ni točno. Stranka je izpodbijala, komisija pa ni primorana, se ozirati na to, ako se noče ozirati, komisija ima pravico, odmeriti davek uradoma brez nadaljnjega sodelovanja plačnika, stranka nima pravice zahtevati, da se njene prepoznave navedbe upoštevajo, komisija ji sme to odreči, — lahko ji pa tudi dovolj to! Ker morajo člani komisij prisesti na svojo vest, paziti bi morali bolj, nego sedaj pazijo, ali ni pritožba opravičena in uporaba kontumacije neumestna. Vsaka pritožba bi se morala pri vestnem delovanju komisij vzeti v meritorni pregled in šele, ako se pri tem izkaže kot neosnovana, bi se komisija sklicevala tudi na krivdo stranke, ki je v zamudi.

(Dolge prihodnja.)

Junaki na bojišču žrtvujejo kri in življenje!

Tebi je le treba, da posodiš svoj denar.

Podpiši vojno posojilo!

Dnevne vesti.

— Novi generaloberstl. Cesar je imenoval za generaloberste sledeče generale: Adolfa barona Rhemena zu Barenfeld, Karla grofa Huyna in Karla Křižeka. V vietništvu se nahajajočemu generalu Hermanu Kusmaneku je mesto pridržano.

— Namestnik šefa generalnega štaba v. Höfer iml. Ena najbolj poznanih oseb iz naših uradnih poročil je prislovični feldmaršallajtnant vitez Höfer v. Feldsturm je bil imenovan za sekijskega načelnika v vojnem ministrstvu.

— Za generalmajorja je imenovan polkovnik Dominik Zagar.

— Odlikovanja. Z železnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje sta odlikovana: računski podčastnik 1. razreda Ignacij Sila, iz Trebnjega, in narednik Slavko Novak iz Viča pri Ljubljani. — Z železnim križem na traku hrabrostne svetinje sledeči kranjski Janezi: četovodja Anton Sečnik iz Horjula, Jože Kralj iz Zagorja ob Savi, Peter Flajnik iz Perutine pri Vinici, poddesetnik Anton Rataj iz Dolenje vasi pri Novem mestu, Franc Avber iz Olobodola pri Mirni peči, pešec Jurij Kralj iz Telč pri Škocjanu in Matija Radkovič iz Jugorjev pri Suhorju. — Vsi c. in kr. polka Cesarjevič št. 17. dodeljeni s početka vojne 28. pehotni diviziji.

— Novo pregledovanje črnovojniki v Ljubljani. Črnovojniki, rojeni v letih 1871. do vstetega leta 1867, pridejo vsi k novemu prebiranju, enako tudi črnovojniki letnikov 1893. do vstetega leta 1867, ki so bili od dosedanjih prebiranih izvzeti, ker so bili izbrisani ali so imeli črnovojnično doslužnico. V Ljubljani se bo vršilo pregledovanje za domačine: dne 23. maja ob 7. zjutraj za črnovojnike rojstvenih letnikov 1893. do vstetega letnika 1872., ob 8. zjutraj za letnike od 1871. do vstetega letnika 1869. in ob 9. zjutraj za letnika 1868. in 1867. Za tuje: dne 24. maja ob 7. uri zjutraj, za letnike od 1893. do vstetega letnika 1872. ob 8. zjutraj za letnike od 1871. do vstetega letnika 1869. in ob 9. zjutraj za letnika 1868. in 1867.

— Viktor Parmova »Cesarjevičeva koračnica«. Znan naš skladatelj vladni svetnik Viktor Parma, ki živi sedaj v pokoju na Dunaju, je vglasbil novo koračnico ter jo poklonil našemu junaškemu domačemu cesarjevičevemu polku. Znano je, da je Parma mojster melodioznih skladb a v tej koračnici je, kakor zatrjujejo oni, ki so imeli že priliko slišati ta novi Parmin umotvor, prekosil samega sebe in ni dvoma, da bo njegova »Cesarjevičeva koračnica« še hitreje popularna in še hitreje prešla v narodno last, kakor njegovi »Mladi vojaki«. Kako visoko ceni vojaška oblast našega skladatelja, dokazuje ta - le dve pismi, ki jih je nedavno tega prejel g. Parma: »C. in kr. pehotni polk »Cesarjevič« št. 17. Nadomestni bataljon Pr. M. 485. Ni. Visokorodju gosp. vladnemu svetniku Viktorju Parmu na Dunaju. Judenburg, 20. aprila 1917. Z iskreno radostjo je poveljstvo nadomestnega bataljona sprejelo »Cesarjevičevu koračnico«, ki jo je vglasbilo Vaše visokorodje, ter se v imenu našega polka zahvaljuje na poklonitvi tega glasbeno visoko stoječega umotvora. Poveljstvo nadomestnega bataljona bo za sedaj poskrbelo, da bo koračnico najprvo igral skromni orkester, s katerim razpolaga bataljon, in se veseli že sedaj na uspeh, ki si ga bo koračnica izvojevala v občinstvu. Nato bomo poskrbeli ves potrebni notni material ter poslali koračnico polku na bojišče, da jo tamkaj izvaja polna polkovna glasba. Pripadnikom kranjskega domačega polka je ime Vašega visokorodja kot skladatelja splošno znane vojaške pesmi »Mladi vojaki«, opere »Ksenija« in drugih glasben. umotvorov dobro poznato in smo ponosni, da je poklonil tak odlični umetnik svoje glasbeno znanje novemu počaščenju cesarjevičevega polka. Poveljstvo nadomestnega bataljona vpošlje dopis Vašega blagorodja takoj c. in kr. polkovnemu poveljstvu in prosi, da izvolite začasno sprejeti te vrstice kot znak hvaležnosti in priznanja. Pl. Weingraber, polkovnik.« — Drugo pismo slove: »Vaše visokorodje! Nadomestni bataljon je danes obvestil naš polk, da mu je Vaše blagorodje poklonilo novo koračnico. Vsi pripadniki cesarjevičevega polka jemljemo s posebnim veseljem in ponosom na znanje to izredno poklonitev in počaščenje s strani nam že dolgo dobro znane in slavnega skladatelja. Vašemu visokorodju si usojam izreči v imenu vse cesarjevičeve pehote svojo najtoplejšo in najiskrenejšo zahvalo. Ako je že ob zvokih Vaše ljubke in povsodi priljubljene koračnice »Mladi vojaki« srce mojih vojakov...

Kranjcev bilo živeje, kako navdušenje bodo izzvali šele akordi Vaše »Cesarjevičeve koračnice«, ki bodo znova vzbujali v duši vsakega vojaka spomin na junaška dela, izvršena v svetovni vojni, na dela, ki jim je na tako docela izreden način izrekel svoje priznanje naš najvišji vojni zapovednik. Z veliko napestostjo in neizrečnim oduševljenjem bomo slušali — stoječ na izdajniških laških tleh — krasne zvoke naše priljubljene koračnice, ki bodo vzbujale vse pripadnike cesarjevičevega polka k novim junaštvom, dokler končno ne porazimo našega dednega sovražnika in dokler se kot zmagovalci ne vrnemo ob zvokih Parmove »Cesarjevičeve koračnice« v ljubljeno domovino cesarju zvestih, junaških Kranjcev. S svojimi očarujočimi zvoki boste, visoko spoštovani gospod vladni svetnik, izzvali nepopisno oduševljenje ter osvojili srca vseh naših kranjskih borcev. Proseč Vaše visokorodje, da sprejmete vnovič najiskrenejšo zahvalo cesarjevičevega polka, beležim v največjem spoštovanju Vašemu visokorodju vdani Hugon pl. Ventour, polkovnik. — Na bojišču, 27. aprila 1917.«

— Nastopno predavanje profesorja dr. Murka. Kot redni profesor slovenske filologije in profesor indogermanskega instituta kot naslednik Leskiena iz Grada v Lipsko pokliče dr. Matija Murko bo predaval v soboto v avli lipskega vseučilišča o temi: »Slovenska filologija v Nemčiji«.

— Uradnikom, zlasti privatnim uradnikom v preudarek. Čim bolj se bližamo zaželenemu miru, tem bolj občutna prihaja potreba organiziranja uradniškega stanu. Mnogo že obstoječih organizacij uradnikov je tekom vojne počivalo, kar gotovo ni prav, ker bi bile mogle delovati svojim stanovskim interesom in interesom države v prid. Omenjamo tu le premeščanja uradništva iz zasedenih pokrajin, vojna posojila in drugo. Čim bolj pa se bližamo koncu vojne, tem bolj nujna prihaja tudi potreba trdne in močne organizacije privatnega uradnika, ne samo, da si utrdi svoje stališče, da zastopa interese privatnih uradnikov in zagotovi uradništvu človeka vredno eksistenco, marveč v veliki meri tudi na ljubo tovarišem, ki se bodo vrnili iz vojne, ta in oni bolan ali invaliden, mnogi brez službe in brez zaslužka. Sveta dolžnost onih, ki so ostali doma, je, da olajšajo tem in sebi ter svojem življenju. Nujna potreba organizacije privatnega uradništva se je pokazala tudi že sedaj pri aprovizacijskih vprašanjih, ko cele kategorije potrebnega privatnega uradništva niso mogle biti deželne dobrot cenejših živl, ki bi bile zastopale interese svojega članstva. Težkoče tudi po sklepu miru ne bo konec, zato je sam sebi in svoji rodbini sovražnik, kdor ne stremi za tem, da si poišče prostora v kaki organizaciji privatnega uradništva svoje stroke. — Več pri-zadetih.

— Koncert Jos. Rijavca v dežel-nem gledališču. Predprodaja vstopnic za današnji koncert opernega pevca tenorista kralj. hrvatske opere iz Zagreba Jos. Rijavca se vrši od 5. dalje pri blagajni v deželnem gledališču.

— Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani ima svoj redni občni zbor v sredo dne 23. maja 1917 ob pol 9. uri zvečer v društvenih prostorih (Gradišče 17. I. nadstropje, Liningerjeva hiša.)

— Prodaja plemenskih praščev in praščev za rejo. C. kr. deželni predsednik na Kranjskem je z razglasom z 14. maja 1917, št. 14.809, dovolil prodajo plemenskih praščev in praščev za rejo. V delni izpremembi tuuradnega razglasa z dne 23. oktobra 1916, št. 32.673, s katerim so se sejmji za govedo in praščiče ustavili, in sklicuje se na tukajšnje

razglase z dne 3. in 28. novembra 1916, št. 33.632 in št. 35.140 ter z dne 15. januarja 1917, št. 2042, se dovoljuje, da se smejo ob spodaj navedenih dnevih in v ondi omenjenih kra-jih prignati in prodajati plemenski praščiči in praščiči za rejo, in sicer: v političnem okraju Krško: dne 31. maja 1917 v Škocjanu; dne 4. junija v St. Jerneju; dne 16. junija v Mokronogu; dne 18. junija v Bučki; v političnem okraju Rudolfovo: dne 21. maja v Rudolfovem; dne 24. maja v Kandiji; dne 4. junija v Rudolfovem; dne 11. junija v Rudolfovem; dne 18. junija v Rudolfovem; dne 21. junija v Kandiji; dne 25. junija v Rudolfovem; — v političnem okraju Kamnik: dne 16. maja v Moravčah; dne 25. maja v Mengšu; dne 9. junija v Kamniku; dne 21. junija v Moravčah; — v političnem okraju Črnomelj: dne 24. maja v Črnomlju; dne 14. junija v Črnomlju; dne 28. junija v Črnomlju. Prignati, oziroma prodajati se sme samo na oblastveno odobrenem sejmišču. Druga živina, kakor plemenski praščiči in praščiči za rejo se ne smejo prignati. Prekupci in mešetarji so izključeni.

— Maksimalne cene za prejo, ki je v celoti ali deloma iz konopnine, ter za vrvice uvaja ministrski ukaz z dne 10. maja 1917, ki je stopil v veljavo dne 12. maja 1917. Ukazu niso podvržene kupčije, sklenjene pred uveljavljenjem tega ukaza. Trgovinski minister na utemeljeno prošnjo lahko dovoli, da smejo trgovci prodajati nad maksimalno ceno one svoje zaloge tega blaga, ki so bile v njih posesti že ob času uveljavljenja tega ukaza.

— Breje krave se bodo oddajale v nedeljo, dne 20. maja od 1. do 3. popoldne na deželnem posestvu Robežu, železniška postaja Medvode. Krave se ta čas na licu mesta lahko ogledajo in prevzamejo. Živinorejci naj prinese seboj potrdila od svojih županstev, da potrebujejo krave za lastno rejo.

— Šest mest Tegetthofove ustanove za invalide po 40 kron oddaja letos vojaška oblast. Več pove razglas, ki je nabit na magistratu.

— Požar v Vevčah. V papirnici v Vevčah je nastal včeraj precej velik požar, ki so ga pogasila na pomoč došla gasilna društva. Ponesrečil je neki delavec.

— Iz Krškega. V soboto je umrl davčni oficijal Viljem Ledenig iz znane ljubljanske rodovine in danes smo ga spremili na kolodvor, od koder se njegovo truplo prepelje v Ljubljano. Tem povodom so zložili davčni uradniki v Krškem 25 K v prid šolske družbe sv. Cirila in Metoda mesto venca na njegov grob. Rajniki je bil tudi v svetovni vojski, od koder se je vrnil bolehen in ni mogel več okrevati. Lahka mu zemlja!

— Nič ni vedel o vojni 83letni Gregor Benedičič v Martinjem vrhu pri Železnikih, ki je pred kratkim umrl. Nič ni slišal, brati ni znal in 9 let je že ležal pa tudi nikdo ni kričal nanj o vojni, tako je starček v miru zaspa, ne vede za svetovno vojno. Benedičič je svoj čas prodajal oblike za razne rane in bolezn.

— Čudno postopanje z goriškimi in tržaškimi begunci. Iz Maribora nam pišejo: Koliko se je že pisalo o begunski bedi in trpljenju naših ljudi z juga, ki so danes prisiljeni, jesti kruh tuje, je vsakemu bralec dovolj znano, saj je časopisje, brez razlike narodnosti in jezika o tem že dovolj pisalo. Človek bi torej pričakoval, da se je vsaj od danes izpremenilo nekoliko na bolje, a moti se, kdor to stori, kajti dogajajo se slučaj, ki res vsilijo človeku pomisleke k poglavju »pravdnost«. V Mariboru obstojajo n. pr. tri skupine čevljarskih zadrug. Ena sestoji iz goriških, druga iz istrskih in tretja iz tržaških čevljarjev - beguncev. Vseh je 136 in delajo vseskozi izključno samo za erar, torej ne delajo škode podjetnikom, ki oskrbujejo civilno prebivalstvo. Te tri zadrug delajo seveda v velikem in imajo v Mariboru tudi vse svoje orodje, stroje itd. Vse te zadrug so dobile v petek nenadoma ukaz, da morajo v petih dnevih zapustiti ne le Maribor, marveč ves mariborski politični okoliš. Ker bi bilo to vsled zalog surovin in strojev ter drugega blaga že samo po sebi nemogoče in ker nadalje v to ni prav nobenega tehtnega vzroka, so prosili za pomoč merodajno osebo, ki se jih je tu v istini takoj usmiliła ter intervenirala pri graški namestniji, koja je tudi res odločila, da ostane pri starem. Že v nedeljo zvečer pa je prišel od mariborskega okrajnega glavarstva mariborskega nov ukaz, s kojim se je razveljavljala namestnišva odredba, češ, da kratkoma »več ne velja«. Hkratu se je obrnilo vseh troje zadrug do goriškega deželnega glavarja msgr. dr. Faiduttija, a od tu še ni bilo do nedeljeka nikakšnega odgovora...

Smrt med begunci. Umrl je v okolici na Štajerskem Ljubomir Volk, edini sin znanega Avgusta Volka iz Gradišča občine Renče pri Gorici.

Kino Ideal. Spored za danes, petek 18. maja 1917. »Posebni večer«. Predvaja se: 1. 1. dejanska veselo-igra »Lov za srečo«; 2. Industrija kamentih loncev v Laplandiji (naravn. posnetek). 3. Krasni klativiteški roman v 3. delih »Wikingova kri« z Robertom Dienesen v glavni vlogi. Predstave navadno od 4. ure naprej.

— Kino Ideal. 18letni Viktorija Schwenner iz Ljubljane in Marija Žerjav iz Most pri Ljubljani se tudi nista mogle sprijazniti s poštenim delom, marveč sta šle rajše po drugih stranskih potih in hotelih biti »lepe«. Ker pa kazenski zakonik tega ne dovoljuje, jih je sodišče najprvo obsodilo na primeren zapor in izreklo poleg tega razsodbo, da se oddati po končani kazni v prisilno delavnico v Lankovce na Štajerskem, kamor sta bile te dni že prepeljane. Tako trebijo pristojne oblasti sukcesivno ta plevel, katerega se je sedaj že precej zasedalo in je upati, da tudi ostale »rastlinice« še pridejo na vrsto.

Ako je kdo našel, kakšne rdečkaste korable v Koleziji, prosim da jih blagovolji oddati proti nagradi Kolezijska ulica št. 9.

Ušel je včeraj kanarček na Kongresnem trgu št. 15. Odda naj se tam v pritličju.

Aprovizacija.

† Oddaja cenejšega mesa na rumene izkaznice. Jutri, v soboto, dne 19. maja 1917 dobe rumene izkaznice goveje meso po nižnji ceni v cerkvi Sv. Jožefa. Rumene izkaznice s črko A dobe meso s št. 1 do konca od 1/2, do 2. popoldne, rumene izkaznice s črko B dobe meso s št. od 1 do 250 od 2. do 3. št. 251 do 500 od 3. do 4., št. 501 do konca od 4. do 5. popoldne. Rumene izkaznice s črko C dobe meso s št. od 1 do 250 od 5. do 6. in št. od 251 do konca od 6. popoldne naprej. Razdeljevalo se bo goveje meso po 2 kroni kilogram. Rodbine 2 oseb dobe 1/2 kg. rodbine s 3, 4 in 5 osebami 1 kg. rodbine s 6, 7 in 8 osebami 1 1/2 kg. rodbine z 9 in več osebami 2 kg. Razen rumene izkaznice ima vsakdo prineseti s seboj tudi nakaznico za meso, katero je dobil zadnji petek pri krušni komisiji. Brez nakaznice za meso ne dobi nihče mesa. — Stranke naj pripravijo tudi drobiž.

† Prodaja mesa železničarjem. Zadnji čas so se pogostokrat čule pritožbe, da razni mesarji nočejo oddajati mesa železniškim nastavljenjem. Tako postopanje pa je napačno in so bili vsi mesarji najstrožje opozorjeni, da imajo tudi železničarjem brez vsakega zadržka prodajati meso, če se izkažejo za nakaznico za meso. Železničarjev se zato pri prodaji mesa nikakor ne sme zapostavljati in to še tem manj ne, ker je ravno železničarjem danes izvrševati težavno in naporno službo.

† Oddaja cenejšega mesa na Viču. Mestna aprovizacija ljubljanska je sedaj prevzela tudi oddajo cenejšega mesa za Vič. Privrkat se bo meso delilo jutri, v soboto, dne 19. maja popoldne, in sicer iz domače klavnice mesarja Škria na Viču, onstran železniškega tira. Meso se bo oddajalo strankam, ki imajo provizorične bele nakaznice, in sicer 1 kg po 2 kroni. Rodbine do 3 oseb dobe 1/2 kg. rodbine s 4 in 5 osebami 3/4 kg. rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg. rodbine z 8 in 9 osebami 1 1/4 kg. Stranke naj pripravijo tudi drobiž. Da se prepreči naval, se imajo stranke navadno

Vsaka krona
pomaga, da uničimo upanja
sovražnikov.

Vsaka krona
je kamen k zgradbi miru!

Vsaka krona
križe naše junake nazaj iz
boja!

Zato naj stori vsak svojo dolžnost
in podpiše vojno posojilo!

po naslednjem redu. Na vrsto pridejo od 1. do 2. popoldne stranke, ki imajo štev. 1—150, od 3. do 4. št. od 151—300, od 5. do 6. št. 301—450, od 7. do 8. pop. stranke s št. 450 naprej ter one stranke, ki bi iz kateregakoli važnega vzroka ne mogle preje priti po meso. Stranke, ki se ne bodo ravnale po tem razporedu, ne dobe mesa.

Petrolej. Stranke se ponovno opozarjajo, da naj zaradi petroleja nikar ne hodijo nadlegovat uradov. — Mestni magistrat je dal nabiti zaradi dobivanja petroleja posebne lepake, iz katerih je natančno razvidno, kdo ga ima v smislu tozadevne ministrske naredbe pravico dobivati, kje ga dobi in kaj v to svrhu potrebuje. Tam je tudi izrečno povedano, da so zasebene stranke od tega absolutno izključene. Te tedaj tudi na magistratu ne bodo dobile drugih informacij.

Razne stvari.

* Cigare po 30 K. Iz Norveške naznanjajo, da stane tam prava havanska cigara 15 norveških kron, kar znaša v našem denarju 30 K.

* Porušila se je Frankopanska cerkev v Novem Vinodolskem. V Novem se je zrušila cerkev, katero je bil zgradil Bernard knez Frankopan. Detonacija je bila velika. Nad vrati cerkve je bil uklesan v kamnu grb Frankopanov.

* Dva slučaja smrti vsled črnih koz v Zagrebu. Za črnimi kozami je umrla hišnica Markiševa in sedaj tudi soproga odvetnika dr. Antolkovića, ki je bila prva obolela za kozami v Zagrebu. Novih slučajev črnih koz ni bilo.

* Nakupovanje zemljišč na Ogrskem. Zadnji čas je kar vzeveta barantija z zemljišči na Ogrskem. Taki ljudje, ki jim je vojna dala veliko zaslužkov, poskušajo denar skriti, da bi se umaknili davku o vojnih dobičkih in drugim novim davkom, ter kupujejo zemljišča. Nasprotno pa veliki posestniki svoja zemljišča jako radi razprodavajo, ker sodijo, da po vojni sploh ne bo dobiti delavnih moči. Končno se zanimajo tudi banke za zemljišča, deloma tudi, da skrivajo svoje dobičke, deloma ker računajo, da e bodo čez nekaj let razmere zboljšale in bo zemlja zopet veliko nesla.

Berejo naj vsi i

Pesem o vojnem posojilu, no, da ni treba šele sijajno spesniti, že sama po sebi je narodna vsa, Avstrijec vsak jo zna zapeti. Ena misel naj nas navda, Naj bode Slovan, Nemec ali Oger, Sedaj velja: Živela naša Avstrija!

Tam zunaj se bijejo pogumno za nas, Nam, ki smo doma ostali, S srčno krvjo prinašajo spas, Zavrtnih sovražnikov nas bodo varovali

In šli so, bogati ali revni možje, Sinovi, očetje, vsi naši ljubljenci, Da rešijo nam čast Avstrije.

Denar, ki ga damo državi, Naj bode li vinar, krona in zlat, Je žrtev za naše predrage, Ki nosi obresti bogati sad. Vaši dragi tam zunaj drže se krepko, Naj postanejo vinarji tudi vojaki, Da vse se bojuje za Avstrijo.

Zdaj gre se za mir in gre se za zmago, Ki Avstriji vsi jo v slogi dobe. Po strašni in grozni ljudski tej vojni, Ponosno k prestolu vsi hité, Naj bomo že naroda tega in tega, Ti, cesar, si klical nas vse, Da damo blago in kri v čast Avstrije!

(1591) Hugo Salus.

Darila.

Za slepe vojake. Po upravnistvu »Lai-bacher Zeitg.« so darovali v sklad za nameravani deželni zavod za slepe: g. Emil Schrantzer in Egon Püchler po 10 K, mesto venca na krsto pogoj. gosp. Karla Klementsčitscha, dalje g. Ana Čufer 10, mesto venca pokoj. g. Ulriku Schmidtu ter nemško kolesarsko društvo »Edelweiss« 30 K, mesto venca gosp. K. Klementsčitschu. — Bog plačaj!

Gospod Josip Zidar, posestnik v Ljubljani, je zopet deželnemu in gospejnemu pomožnemu društvu podaril znesek 19 K 80 v, za kar se mu izreka prisrčna zahvala.

Iz Postojne. Gosp. Adolf Jurca je nabral za Ciril - Metodovo družbo znesek 6 kron kot vstopnino na kuhinjski koncert, danem na citre od gosp. Josipa Mazeja v restavraciji Miroslava Vilharja v Postojni.

Odkupovalci v Ajdovščini so na sestanku o priliki svojega godovanja nabrali znesek 300 K in ga vročili posredovalnici za goriške begunce v Ljubljani. Plemenitim darovalcem izreka Posredovalnica tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Neki Gorican, ki pa hoče ostati neimenovan, je naklonil Posredovalnici znesek 100 kron v pomoč goriškim beguncem. Bodi mu na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Posnemajte in prilitite na pomoč beguncem. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Mesto venca na grob umrlega gosp. Pakižu, bogoslovca, so darovali g. ljubljanski bogoslovci za goriške begunce 50 K. Posredovalnica izreka č. g. bogoslovcem svojo najtoplejšo zahvalo.

Neimenovan: Za goriške begunce 10 K (odklonjen zdravniški honorar); žena: 2 K. Skupaj 12 K. Bog povni stoterol — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/1.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. maja: Terezija Keber, bivša služkinja, 52 let, Radečkova cesta 9. — Marija Štor, žena železniškega sprevoznika, 49 let, Radečkova cesta 9.

Dne 16. maja: Dr. Josip Kosler, bivši notar in posestnik, 96 let, Selenburgova ulica 3. — Josip Paradzik, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici v Marjanišču.

Dne 17. maja: Tomo Pernuš, hišnik, 54 let, Stara pot 3. — Janos Jazos, pešec, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli.

V deželni bolnišnici: Dne 14. maja: Marija Gabrič, kovačeva žena, 39 let. — Janez Primar, posestnikov sin, 3 leta.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pri bolečinah vsled prehlajenja, starih ranah itd. pomirimo živce s Fellerjevim bolečino tolažečim rastlinskim esencnim fluidom z zn. »Elsa-fluid«. Predvojne cene. 12. steklenic pošlje franco za 7 K 32 v lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško). Naj bi bilo vedno pri hiši. Daleč čez stotisoč zahvalnih pisem. (ic)

Dr. J. L. zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustni vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. n ta je: **Seydlitz**.

Kuverte s firmo

priloga

„Narodna tiskarna“.

PRODAJALKA

obeh deželnih jezikov zmožna se sprejme.

Poizve se v upravnistvu »Slov. Naroda« 1648

PRODAJALKA

galanterijske stroke, zmožna slovenščine in nemščine, se takoj sprejme. — Vpraša se v trgovini Back & Fohl, Stari trg št. 8. Ljubljana. 1605

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so mi došli povodom nena-domestljive izgube moje iskrenoljubne soproge, gospe

IVE BISCHOF
ROLFA

ter mojega edinka

izrekam v svojem in v imenu ostalih sorodnikov mojo najpristržnejšo, globokočutečo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujem sl. odposlanstvu častniškega zbora, pt. zastopnikom uradništva, darovateljem krasnega cvetja, ter vsem, ki so spremili najdražja mi bitja k zadnjemu počitku.

Viktor Bischof, c. kr. davčni asistent, s. daj c. in kr. poročnik v r.

Vojni invalidi in drugi

zgovorni gospodje in dame imajo priložnost, da sodelujejo pri patrijotični akciji in poleg tega še dobro zaslužijo. Akcija traja krög 3 mesece. Ponudbe pod „Intel-ligenti und bedürftig 55/157 a“ na anon. eksp. Jos. A. Kienreich, Gradec, Sackstrasse 4. 1475

Najcenejše
dežnike
in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in trakove.

Prodaj več mladih divjih kostanjev in cipres.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska ul. 34 a.

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Krepp ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lase in brado od Dr. Drallea rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 1 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana,
Selenburgova ul. 6.

Anton Boc

Glince,
Burska ulica 48.

se priporoča.
Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Morski Caraghee-mah

za pripravo nadomestka jedilnega olja, je izborno uporaben za vsakovrstne solate, če tudi nima oljne maščobe. — Cena za zavitek K 1.30, po pošti poslan 20 vin. več. Kdor želi rekomandirano pošiljatev, naj doda še 25 vinarjev.

Poštna naročila sprejema:

Mat. Dežman, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 6.

== Najnovejša izbira ==
umetniških in drugih

razglednic
pismenega papirja
in vseh pisarniških
in šolskih potrebščin

NARODNA KNJIGARNA

Ljubljana Prešernova ulica šte. 7.

Preklic.

Jaz Marija Visenjak, posestnica v Hlaponcih, stanujoča v Prerad, izjavljam, da je govorica, glasom katere je bil g. Anton Brez, posestnik v Tivolcih, povzročitelj moje nezakonske nesečnosti neresničn: g. Anton Brez ni imel z menoj nikakega zlasti ne nedopustnega razmerja.

Ker sem jaz dala povod tej neosnovani govorici, objavljam ta preklic in prosim g. Antona Breza odpuščanja.

Jaz Anton Brez dajem naznanje, da bom sodno zasledoval vsakogar, ki bi navedeno obrekovanje razširjal.

PTUJ, dne 10. majnika 1917.

Anton Brez l. r.

Marija Visenjak l. r.

Delavci

dober takoj dele v strojni tovarni
SAMSA & Co v Ljubljani, Metel-
kova ulica števil. 4. 1621

Deček

16 let star, z dobro šolsko izobrazbo
zeli vstopiti, kje h kakemu
sediarskemu, tapetniškemu ali
ključavničarskemu mojstru v uk.
Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.
1638

Kupim ali vzamem v najem

malo posestvo

v prijaznem kraju, najrajši na
Dolenjskem. Ponudbe pod »Takoj
ali za jesen/1917« na upravn. »Slov.
Naroda« pod »junij/1917«. 1640
Posredovalci izključeni.

Kupi se mali štedilnik.

Ponudbe: Gajeva ulica števil. 2, (v
hili mestne vojne kuhinje). 1624

Poštene in pridne DEKLE

vajena kmečkega dela, išče primerno
službo. Ponudbe pod »Štev. 420/
1641« na upravn. »Slov. Naroda«.

Priporočam

cikorijo, milo za pranje,
slivovko in tropinovec.

Naročila za cikorijo in milo izvršuje
tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju

tvrdka A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Največja zaloga novih in najfiniših otroških vozičkov

in navadne deželne vozičkov

K 1-20 K 1-20

TONI JAGER
Ljubljana, Židovska ulica števil. 5.

STANOVANJE

obstoječe iz ene, dveh ali treh
soba pritlikavo, se 1840 na takoj
ali za poznejši termin. 1593
Ponudbe pod »Dve sobe/1917« na
upravn. »Slovenskega Naroda«.

„Tripo Confalonieri“, izvoz in uvoz deželnih
pridevkov na debelo ponuja nekoliko vagonov

zdravega dalmatinskega vina
slanih sardelc. brinja itd.

Brzojavni naslov: Confalonieri,
Zadar, Dalmacija. 1609

Lep kmečki grunt

se radi vpoklica sinov k voja-
kom preda. Obsega nad 50 oral.
zelo dobre zemlje in krasne gozdo-
ve v bližini Beljaka, zelo priprave-
n za mlekojere. Vpraša se pri last-
niku Iv. Wiesflecker, Kleče,
pošta Podravlje, (Föderlach),
Koroško. 1613

! Sezija za kolesa!

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo zalogo svetovno znanih

Humber-koles

z najfinejšo pnevmatiko
dalje vse kolesarske potrebšline in mehanično
delavnico

Fran Florjančič

Ljubljana, Selenburgova ulica 6. 4511

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

EBERL

in pohištvena pleskarja

Delavnica:
Igriška ulica števil. 6.
Električna sila.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
uradniške
uniforme:**
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporočam svojo veliko izber
dežnikov in sončnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Damske slamnike

v največji izbi priporočam

MINKA HORVAT, modistka

Ljubljana, Stari trg števil. 21. Ljubljana.

Popravila najceneje. 904 Popravila najceneje.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 126

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
zimnat modroci, otroški vozički itd.

Največja slovenska hranilnica! Mestna hranilnica ljubljanska LJUBLJANA

Prešernova ulica števil. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000—
hipotečnih in občinskih posojil. K 30,600.000—
rezervnega zaklada „ 1,500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po

4%

večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in posojila na Kranjskem proti 3%
izven Kranjske pa proti 3 1/4% obrestim in proti najmanj
1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

„ V podpiranje trgovcev in obrtnikov in ustanovljeni „

Kreditno društvo.

Oficijelno subskripcijsko mesto Kranjska deželna banka v Ljubljani

sprejema prijave na **VI. avstrijsko vojno posojilo** po originalnih pogojih:

I. Davka prosto 5%, amortizacijsko državno posojilo po 92—,

prištevek 5 1/2% obresti od 1. maja dalje. — Ker teko kuponske obresti tega posojila od 1. aprila naprej, znaša nabavna cena dejansko le 91-54 1/2.

II. Davka prosti 5 1/2%, dne 1. maja 1927 vračljivi državnozakladni listi po 93-50,

prištevek 5 1/2% obresti od 1. maja dalje

V syrho podpisovanja vojnega posojila daje Kranjska deželna banka komunalna in hipotekarna posojila.

Dobro ohranjen pisalni stroj

se prodaja 1575

Gradišče števil. 15/1, levo.

Sprejema se več

čevljarskih pomočnikov

tudi invalide, na stalno delo proti dobri
plači, sicer na boljša in štrpčna dela, kakor
judi za popravila. IVAN KOS, čevljarski
mojster, Zagerje ob Savi števil. 110.

Išče se dve do tri

lepo meblovane sobe

če mogoče z uporabo kuhinje.

Pismene ponudbe na uprav. »Slov.
Naroda« pod »junij/1917«. 1632

Več

mizarskih pomočnikov

sprejema

J. J. Naglas, tovarna pohištva
Kongresni trg 12.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe se negam
najbolj priročni, čisti in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

MODNI SALON Rozi Fabčič

Ljubljana, Rimska cesta šte. 6.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo

najnovejših slamnikov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odperto tudi v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Pri Zadrudni Zvezi v Splitu se ima popolniti nekoliko mest revizorjev.

Zahteva se večletna praksa na polju zadrudništva. Prošnje z navedbo
dovršeni študij, dosedanje prakse ter zahtevo plače za prvo leto, naj
se pošljejo na **ravnateljstvo Zadrudne v Splitu.**
Stalna plača se uredi po enem letu skušnje.

1633

**Srbečilo, hraste, izpuščaje,
kožne bolezni, stare rane**
odpravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki
lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom.
K temu spadaj. jantarsko milo 4 K. Izdeluje

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

vozni koles.

Šivalni stroji
za ročino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hitl.
Pisalni stroji
„ADLER“,
pletalni stroji
vseh velikosti

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdražje 1202

trgovska trdka
J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Nova dvokolesa

moška in ženska

s trpežno, še staro predvojno
prevratilno. V zalogi imam več
takih kompletnih dvokoles in
večje množino „SINGER“ šivalnih
strojev, tudi s kabinečno mizico.

Pozurite se, dokler je kaj zaloge.

F. BATJEL 1239
Ljubljana, Stari trg 28.

Gonoktein.

Najnovejšo izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperiju), belem
toku, cystitidi, črevesnemu in
mehurnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja. O
Gonokteinu piše: Wiener Me-
dicinische Wochenschrift
let. 1913 šte. 7.

Na koncu rekapitulirajmo v
kratkem dobra svojstva Gonok-
teina:

- 1.) Jemlje se prijetno, ter ne
povzroča niti pri daljšem lečenju
potežko, kakor drugi preparati,
kakor podrigivanje, izguba teka,
toksični egranti, draženje ledvic,
driska in podobno.
- 2.) Odstranjuje neznosno pe-
kočo pri vodi in omejuje bolne
erekcije ter manjša izcedek.
- 3.) Krajša čas lečenja, ako se
jemlje takoj v začetku vnetnega
procesa, zakaj uničuje Gonokoke,
a za tem gre glavno lokalno
lečenje.

- 4.) Ne zahteva od bolnika ve-
likih denarnih žrtev, ter se zaradi
tega širi tudi med manj premož-
nimi bolniki, ker zadostujejo na
dan tudi 4 kapseli. 2130

Zaradi teh važnih lastnosti, s
katerimi je prvi med vsemi pre-
parati, zasluži Gonoktein, da ga
toplo priporočamo zdravnikom,
ker smelo lahko trdimo, da je to
zdravilo, ki v resnici pomaga,
kar bolniki sami radi pripoznajo.

Dobi se v vseh večjih lekar-
nah. Škatljica K 6.—. Zahtevajte
literaturo in prospekt.
Ljubljana: **Lekarna Trnovec.**
Zagreb: „Salvator“, Jelatičev trg.
Proizvajal: Farmakološko-kemični la-
boratorij „NERA“ Praga - Vrbovice 552.
Bobavatelj vojnega ministrstva in
Vojno - zdravstvenega združenja.

Za vojaške obvezance

je sklenitev življenjskega zavarovanja pri c. kr. priv. zavar. družbi Avstrijski
Feniks najugodnejša, kajti vojna nevarnost je v zavarovanju **takoj v polnem**
obsegu všteta, ne da bi bilo k obitajni premiji potreba plačevati kake doklade.

Družba goji vsakovrstna življenjska zavarovanja po najnovejših kom-
binacijah in priznana nizkih tarifih.

Zastopniki in priložni stni posredovalci po vseh krajih sprejemajo se
pod prvovrstnimi pogoji.

Brezplačna in takojšnja pojasnila daje:

Generalni zastop c. kr. priv. zavarovalne družbe
„AVSTRIJSKI FENIKS“

v Ljubljani, Sodna ulica št. 1.

Najbolj zanimiv in najboljš slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden **mnogo zanimivih slik z bojišč** in o drugih važnih aktualnih
domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, **jako zanimiv, lep**
detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike
in sploh vseh strok poljudnega znanstva. 118

„TEDENSKE SLIKE“ so nepolitičen in nestrankski ilustriran tednik, ki je posvečen le
zabavi in pouku.

„TEDENSKE SLIKE“ bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, briv-
nica, vsako društvo itd. Zahtevajte „TEDENSKE SLIKE“ povsod in pridobivajte naročnikov.

„TEDENSKE SLIKE“ stanejo četrta leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.—.
Naročniki dobe kot **narado** slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercer ter tudi lepe
zanimive knjige. Naročite si „TEDENSKE SLIKE“ takoj!

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko „TEDENSKE SLIKE“ brezplačno in
poštne prosto na ogled.

Upravišтво lista „TEDENSKE SLIKE“
Ljubljana, **Františkanska ulica 10/L.**

Svoje častite odjemalce

*vhudno prosim, da se naj pri nakupu orožja in
municije vsakdo izkaže s posebnim dovoljenjem od
c. kr. okrajnega glavarstva ali od c. kr. državne
policije v Ljubljani, da ima pravico do orožja in
municije. Ne da bi se izkazal s tem dovoljenjem,
ne smem prodati orožja ali municije, kakor tudi
ne popravljati orožja.*

Za časa vojne se ceniki ne razpošiljajo.

Fran Sevcik
puškar in trgovec z orožjem
v Ljubljani.

134

Oficijelno subskripcijsko mesto Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. Ljubljana) in Celju

sprejema po originalnih pogojih prijave na

šesto avstrijsko vojno posojilo

I. 40-letno d. p. $5\frac{1}{2}\%$ amortizacijsko drž. posojilo à K 92.50 za K 100.— nom. — II. davka proste $5\frac{1}{2}\%$ ne 1. maja 1927 vračljive državne zakladnice à K 94.— za K 100.— nom.
n dovoljuje vsakomur $\frac{1}{2}\%$ no bonifikacijo.

Pojasnila in tiskovine so pri blagajnah banke na razpolago

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 1,000.000.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.